दैनिक
राज्य लोकतंत्र
नवी दिशा... नवे विचार...

■आरएनआय : MAHMAR/2021/85884 — रविवार, दि. २६ एप्रिल, २०२६ — ■ वर्ष - १ ■ अंक - २११ ■ पाने - ४

पुणे/पिंपरी-चिंचवड

आजचे पंचांग

रविवार दि. २६ एप्रिल २०२६
द्वितीय परार्ध, श्वेतवाराह कल्प, वैवस्वत मन्वंतर, युगाब्द ५१२८, शालिवाहन शक १९४८, विक्रम संवत २०८२, पराभवनाम संवत्सर, उत्तरायण, वसंत ऋतु, वैशाख मास, शुक्लपक्ष, दशमी संध्याकाळी ६-०७ पर्यंत,
दिवस नक्षत्र– मघा रात्री ८-२७ पर्यंत नंतर पूर्वा
चंद्र रास - सिंह, सूर्य रास - मेष, गुरु रास - मिथुन

वाहतूक कोंडी फुटणार?

पुणे: वाहतूक कोंडीची समस्या सोडवण्यासाठी पीएमआरडीएने कंबर कसली असून, महानगर आयुक्त डॉ. अभिजित चौधरी आता ॲक्शन मोड मध्ये आले आहेत. पुणे-कोलाड महामार्गावरील कोंडी फोडण्यासाठी अत्यंत महत्त्वाच्या मानल्या जाणाऱ्या भूगाव बायपासच्या कामातील तांत्रिक अडथळे दूर करण्यास प्राधान्य देण्यात येत असून, लवकरच या प्रकल्पाचे काम गतीने सुरु होणार आहे. हा बायपास मार्ग मार्गी लागल्यास भूगाव येथील वाहतूक कोंडीतून सुटका होणार आहे.

सारांश वृत्त

टीएमसी उमेदवारा-विरोधात ९ गुन्हे प्रलंबित

कोलकाता : बेलेघाटा विधानसभा मतदारसंघातील तृणमूल काँग्रेसचे उमेदवार कुणाल घोष यांच्यावर शारदा पोंझी घोटाळ्याप्रकरणी मनी लाँड्रिंग प्रकरणासह नऊ गुन्हे दाखल आहेत. पहिल्यांदाच विधानसभा निवडणूक लढवणाऱ्या पूर्व कोलकातामधील बेलेघाटा मतदारसंघासाठी त्यांनी दाखल केलेल्या प्रतिज्ञापत्रानुसार घोष यांच्याकडे २१ हजार रुपयांची रोख रक्कम आणि १.७२ कोटी रुपयांची जंगम मालमत्ता आहे.

चकमकीनंतर सराईत गुन्हेगाराला अटक

गुरुग्राम : नुह पोलिसांनी सांगितले की, त्यांनी शनिवारी पहाटे एका गावाजवळ झालेल्या एका छोट्या चकमकीनंतर वॉन्टेड हिस्ट्रीशीटरला पकडले. गोळीबार दरम्यान गुन्हेगार आणि एका हवालदाराच्या पायाला गोळी लागली, असे पोलिसांनी सांगितले. पोलिसांनी घटनास्थळावरून एक बेकायदा पिस्तूल आणि काडतुसे जप्त केली. जखमी हिस्ट्रीशीटर आणि कॉन्स्टेबल यांना उपचारासाठी नल्हार मेडिकल कॉलेज, नुह येथे दाखल करण्यात आले. हरियाणा आणि राजस्थानमधील दरोडा, खून आणि दरोड्याच्या सुमारे २० प्रकरणांमध्ये रहीस हा हिस्ट्रीशीटर होता.

फटाके कारखान्यात स्फोट; दोघांचा मृत्यू

थेनी : तामिळनाडूतील कुंबम येथे फटाके तयार करण्याच्या कारखान्यात झालेल्या स्फोटात दोन कामगारांचा मृत्यू झाला. कट्टुपल्लीवासल रोडवरील एका कारखान्यात हा अपघात झाला. निवडणुकीच्या सुट्टीमुळे गेल्या चार दिवसांपासून बंद असलेले हे युनिट शनिवारी सकाळीच कामासाठी खुले झाले होते.

इराणच्या छुप्या तेलवाहतुकीवर अमेरिकेची कारवाई

भारताची कच्च्या तेलाची वाहतूक संकटात

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

नवी दिल्ली : इराणकडून होणाऱ्या छुप्या तेलवाहतुकीला म्हणजेच शॅडो फ्लीटला आळा घालण्यासाठी अमेरिकेने कठोर पावले उचलली असून, याचा थेट परिणाम जागतिक ऊर्जा बाजारावर दिसू लागला आहे. याचा थेट भारताला होणाऱ्या तेल वाहतुकीला बसणार आहे. इराण आंतरराष्ट्रीय निर्बंधांना बगल देऊन ज्या मार्गांनी तेल विकतो, त्यातील ४० जहाज वाहतूक कंपन्यांवर अमेरिकेने थेट आर्थिक निर्बंध लादले आहेत. याशिवाय इराणचे तेल खरेदी करणाऱ्या चीनमधील हेंगली या मोठ्या रिफायनरीलाही या कारवाईचा फटका बसला आहे. अमेरिकेच्या या निर्णयामुळे ऊर्जा बाजारपेठेत मोठी खळबळ उडाली असून, महासत्तांमधील तेल राजकारण पुन्हा एकदा नव्याने उफाळून आले आहे.

अमेरिकेच्या या आक्रमक भूमिकेवर रशियाने अत्यंत तीव्र प्रतिक्रिया नोंदवली आहे. रशियाचे परराष्ट्र मंत्री सर्गेई लावरोव्ह यांनी अमेरिकेच्या धोरणांवर कडाडून टीका करताना म्हटले आहे की, जगातील बहुतांश संघर्षांमागे अमेरिकेचे केवळ तेल आणि स्वतःचे आर्थिक हितसंबंध दडलेले असतात. व्हेनेझुएला आणि इराणसारख्या तेलसंपन्न देशांवर नियंत्रण मिळवण्यासाठीच अमेरिका कोणत्याही थराला जाऊ शकते, असा थेट आरोप त्यांनी केला. रशियाच्या मते, अमेरिका शांतता चर्चेचा देखावा करत असून प्रत्यक्षात इराणवर मोठी कारवाई करण्याची त्यांची तयारी सुरू आहे आणि इराणही याला प्रत्युत्तर देण्यास पूर्णपणे सक्षम आहे.

या आरोपांच्या पार्श्वभूमीवर अमेरिकेने आपली भूमिका अधिकच स्पष्ट आणि कडक केली आहे. अमेरिकेचे अर्थमंत्री स्कॉट बेसेंट यांनी दिलेल्या माहितीनुसार, इराण आणि रशियाकडून आयात होणाऱ्या तेलावर यापुढे कोणतीही सवलत दिली जाणार नाही. या निर्बंधांमुळे इराणला नाईलाजाने आपले तेल उत्पादन कमी करावे लागेल आणि काही तेल विहिरी कायमच्या बंद करण्याची वेळही त्यांच्यावर येऊ शकते, असा इशारा बेसेंट यांनी दिला आहे. यातच भर घालत अमेरिकेचे अध्यक्ष डोनाल्ड ट्रम्प यांनी स्पष्ट केले आहे की, अमेरिका कोणत्याही नव्या करारासाठी घाईत नसून, आता योग्य निर्णय घेण्याची सर्वस्वी जबाबदारी इराणचीच आहे.

एकीकडे अमेरिका आणि रशिया यांच्यात हा संघर्ष तीव्र होत असताना, दुसरीकडे इराणनेही या परिस्थितीला तोंड देण्यासाठी कंबर कसली आहे. इराणचे परराष्ट्र मंत्री अब्बास अराघची यांनी मित्र राष्ट्रांशी समन्वय साधण्यासाठी पाकिस्तान, ओमान आणि रशिया या देशांचे दौरे सुरू केले आहेत. या सर्व राजकीय आणि धोरणात्मक संघर्षाचा सर्वाधिक फटका भारतासारख्या तेलासाठी पूर्णपणे आयातीवर अवलंबून असणाऱ्या देशांना बसण्याची शक्यता आहे. आंतरराष्ट्रीय बाजारात कच्च्या तेलाचा पुरवठा विस्कळीत होऊन तेलाचे भाव कडाडल्यास, देशांतर्गत इंधन दरवाढ आणि पर्यायाने मोठी महागाई वाढण्याची टांगती तलवार भारतावर आहे. त्यामुळे येणाऱ्या काळात हे गुंतागुंतीचे ऊर्जा राजकारण परिस्थिती आणखी चिघळवणार की शांत होणार, यावर संपूर्ण जगाचे लक्ष लागून राहिले आहे.

आरक्षणाला विरोध करणाऱ्यांना स्वस्थ बसू देणार नाही : चित्रा वाघ

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

मुंबई : महिला आरक्षणाला विरोध करून देशातील लाखो सामान्य महिलांच्या स्वप्नांचा चक्काचूर करणाऱ्या विरोधी पक्षांना या महिलांचा आक्रोश कधीही स्वस्थ बसू देणार नाही, असा हल्लाबोल भारतीय जनता पक्षाच्या महिला प्रदेशाध्यक्षा आमदार चित्रा वाघ यांनी केला आहे. मुंबईतील भाजप प्रदेश कार्यालयात आयोजित पत्रकार परिषदेत त्या बोलत होत्या. यावेळी त्यांनी स्पष्ट केले की, विरोधकांनी कितीही अडथळे आणले तरी महिलांना त्यांचे हक्क आणि आरक्षण मिळवून देण्याचे ध्येय भाजप पूर्ण करणारच.

मागील तीस वर्षांपासून प्रलंबित असलेल्या ३३ टक्के महिला आरक्षण विधेयकाला काँग्रेससह राज्यातील उद्धव ठाकरे गट आणि शरद पवार यांच्या राष्ट्रवादी काँग्रेसनेही विरोध केल्याचा आरोप चित्रा वाघ यांनी केला. महिला सक्षमीकरणाच्या आणि शाहू, फुले, आंबेडकरांच्या विचारधारेच्या गप्पा मारणाऱ्या या नेत्यांनी, प्रत्यक्ष महिलांना हक्क देण्याची वेळ आली तेव्हा आखडता हात घेतला. डॉ. आंबेडकरांनी महिलांना मतदानाचा अधिकार देऊन त्यांना मुख्य प्रवाहात आणले, तर गेल्या दहा वर्षांत पंतप्रधान मोदी यांनी महिलांच्या सक्षमीकरणासाठी अनेक प्रभावी योजना राबवल्या आहेत. नारी शक्ती वंदन विधेयकामुळे संसद आणि विधानसभांमध्ये महिलांचा आवाज घुमणार होता, पण विरोधकांनी महिलांच्या अधिकारांवर गदा आणली आहे. आपल्याच घरातल्या लेकी-सुनांची राजकीय मक्तेदारी राहावी, याच हेतूने विरोधकांनी हा डाव साधला असल्याचा आरोप त्यांनी केला.

अमेरिकेत भारतीयांसाठी नोकरीचे दरवाजे बंद?

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

न्यूयॉर्क : अमेरिकेत परदेशी व्यावसायिकांसाठी सर्वाधिक महत्त्वाचा मानला जाणारा एच-१बी व्हिसा आता अधिक कठोर होण्याच्या मार्गावर आहे. एली क्रेन यांनी सादर केलेल्या 'एंड एच-१बी व्हिसा अब्यूज ॲक्ट २०२६' या विधेयकामुळे भारतीयांसह हजारो विदेशी व्यावसायिकांच्या अमेरिकन स्वप्नांवर प्रश्नचिन्ह निर्माण झाले आहे.

रिपब्लिकन खासदारांच्या या प्रस्तावाला पक्षातील इतर सदस्यांचा पाठिंबा मिळाला असून, अमेरिकन नागरिकांच्या रोजगाराला प्राधान्य देण्याचा यामागचा उद्देश असल्याचे सांगितले जात आहे. मात्र, यामुळे विशेषतः भारतीय आयटी इंजिनीअर्स, डॉक्टर आणि तंत्रज्ञांमध्ये चिंतेचे वातावरण निर्माण झाले आहे. या विधेयकातील सर्वात मोठा बदल म्हणजे एच-१बी व्हिसाची वार्षिक मर्यादा. सध्या ६५ हजार असलेली ही मर्यादा थेट २५ हजारांवर आणण्याचा प्रस्ताव आहे. याशिवाय, व्हिसाधारकांसाठी किमान वार्षिक वेतन २ लाख डॉलर्स ठेवण्याची अट घालण्यात आली आहे. तसेच, सध्याची लॉटरी प्रणाली पूर्णपणे रद्द करून सर्वाधिक वेतन देणाऱ्या उमेदवारांना प्राधान्य देण्याचा प्रस्ताव मांडण्यात आला आहे. म्हणजेच, कमी पगारावर काम करणाऱ्या किंवा करिअरच्या सुरुवातीच्या टप्प्यातील उमेदवारांना संधी मिळणे अधिक अवघड होऊ शकते.

पुण्यात मद्यधुंद तरुणाने चोरली पीएमपी बस

फर्ग्युसन कॉलेज रोडवर थरारक धुमाकूळ

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

पुणे : पुण्यातील अत्यंत वर्दळीच्या समजल्या जाणाऱ्या फर्ग्युसन कॉलेज म्हणजेच एफसी रोडवर शनिवारी संध्याकाळी एक भयंकर आणि काळजाचा ठोका चुकवणारी घटना घडली. एका मद्यधुंद तरुणाने चक्क पीएमपीएमएलची रिकामी बस चोरून ती भररस्त्यात सुसाट आणि बेदरकारपणे चालवली, ज्यामुळे संपूर्ण परिसरात मोठी खळबळ उडाली. या तरुणाला बसवर कसलेही नियंत्रण ठेवता येत नव्हते आणि त्याने रस्त्यावरील अनेक दुचाकी व चारचाकी वाहनांना अत्यंत धोकादायक पद्धतीने कट मारले. काही वाहनांना तर त्याने थेट उडवण्याचाही प्रयत्न केला. हा सर्व थरार पाहून रस्त्यावरील पादचाऱ्यांनी आपला जीव वाचवण्यासाठी इकडेतिकडे धाव घेतली.

बसचा हा अनियंत्रित वेग आणि चालकाची बेजबाबदार वर्तणूक पाहून काही सतर्क नागरिकांना संशय आला. त्यांनी मोठे धाडस दाखवत रस्त्यातच ही बस थांबवली आणि चालकाच्या केबिनमध्ये बसलेल्या व्यक्तीला खाली खेचले. त्यावेळी तो पीएमपीचा अधिकृत चालक नसून मद्यधुंद अवस्थेतील एक अनोळखी तरुण असल्याचे आणि त्याने ही बस कुठूनतरी चोरून आणल्याचे लोकांच्या लक्षात आले. त्याच्या या भयंकर कृत्यामुळे संतापलेल्या जमावाने त्याला रस्त्यावरच चांगलाच चोप दिला. बघता बघता तिथे मोठी गर्दी जमली आणि या सर्व प्रकारामुळे एफसी रोडवरील वाहतूक काही काळासाठी पूर्णपणे विस्कळीत झाली होती.

घटनेची माहिती मिळताच डेक्कन पोलिसांनी तातडीने घटनास्थळी धाव घेत जमावाला शांत केले आणि या तोतया चालकाला आपल्या ताब्यात घेतले. पोलिसांनी केलेल्या प्राथमिक चौकशीत हा तरुण पीएमपीचा कर्मचारी नसून एक सामान्य नागरिक असल्याचे स्पष्ट झाले आहे. सध्या त्याची वैद्यकीय तपासणी करण्यात येत असून त्याचे नाव अद्याप समोर आलेले नाही. दरम्यान, एखादी अनोळखी व्यक्ती सार्वजनिक वाहतुकीची मोठी बस चोरून शहराच्या मध्यवर्ती भागात कशी काय आणू शकते, याबाबत आता प्रशासनाच्या सुरक्षेवर गंभीर प्रश्न उपस्थित केले जात आहेत.

डेक्कन पोलिसांनी या तरुणावर सार्वजनिक सुरक्षेला धोका निर्माण करणे, बसची चोरी आणि निष्काळजीपणे वाहन चालवल्याप्रकरणी गुन्हा दाखल करण्याची प्रक्रिया सुरू केली आहे. तसेच पीएमपीएमएल प्रशासनानेही या घटनेची अत्यंत गंभीर दखल घेतली असून, ही बस नेमकी कुठून आणि कशी चोरीला गेली याचा सखोल तपास आता सुरू करण्यात आला आहे. सुदैवाने नागरिकांच्या सतर्कतेमुळे मोठा अनर्थ टळला असला तरी, या घटनेने पुणेकरांच्या सुरक्षेचा प्रश्न मात्र ऐरणीवर आणला आहे.

'प्रबुद्ध भारत'चा दावा, भाजपकडून वृत्ताचे खंडन

ठाकरे आणि फडणवीस यांच्यात मध्यरात्री भेट?

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

मुंबई : आगामी विधान परिषद निवडणुकीच्या पार्श्वभूमीवर सध्या महाराष्ट्राच्या राजकारणात मोठ्या नाट्यमय घडामोडी घडताना दिसत आहेत. महाविकास आघाडीकडून विधान परिषदेवर नेमके कोणाला पाठवले जाणार, याबाबतचा सस्पेन्स अद्याप कायम आहे. यातच आता शिवसेना ठाकरे गटाचे प्रमुख उद्धव ठाकरे यांनाच विधान परिषदेवर पाठवण्याच्या हालचाली सुरू असल्याची जोरदार चर्चा राजकीय वर्तुळात रंगली आहे. मात्र, या सर्व राजकीय गदारोळातच राज्याच्या राजकारणाला हादरवून सोडणारी एक अत्यंत धक्कादायक बातमी समोर आली आहे.

शिवसेना ठाकरे गटाचे पक्षप्रमुख उद्धव ठाकरे आणि राज्याचे मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांच्यात मध्यरात्री एक गुप्त भेट झाल्याचा खळबळजनक दावा करण्यात आला आहे. वंचित बहुजन आघाडीचे प्रमुख प्रकाश आंबेडकर हे संपादक असलेल्या 'प्रबुद्ध भारत' या वृत्तपत्राच्या अधिकृत ट्विटर हँडलवरून ही माहिती देण्यात आली आहे. या ट्वीटमध्ये सूत्रांच्या हवाल्याने असा दावा करण्यात आला आहे की, उद्धव ठाकरे यांनी काल मध्यरात्री सुमारे दोन वाजता मुख्यमंत्र्यांचे शासकीय निवासस्थान असलेल्या 'वर्षा' बंगल्यावर जाऊन देवेंद्र फडणवीस यांची भेट घेतली आणि या दोन्ही नेत्यांमध्ये प्रदीर्घ खलबते झाली.

ही कथित भेट नेमकी कोणत्या कारणासाठी झाली आणि या दोन नेत्यांमध्ये कोणत्या राजकीय मुद्द्यांवर चर्चा झाली, याबाबत मात्र अद्याप कोणतीही ठोस माहिती समोर आलेली नाही. एकीकडे विधान परिषदेच्या निवडणुकीसाठी सर्वच पक्षांकडून जोरदार मोर्चेबांधणी आणि फिल्डिंग लावली जात असतानाच या भेटीचे वृत्त आल्याने राजकीय वर्तुळात एकच खळबळ उडाली आहे. उद्धव ठाकरे आणि देवेंद्र फडणवीस हे एकेकाळचे जवळचे मित्र आणि मित्रपक्षांचे नेते राहिले आहेत. त्यामुळे या दोन बड्या नेत्यांच्या कथित भेटीमुळे महाराष्ट्राच्या राजकारणात पुन्हा एकदा एखादा नवा राजकीय महाभूकंप पाहायला मिळणार का आणि राजकारणाची दिशा बदलणार का, अशा चर्चांना आता उधाण आले आहे.

दरम्यान, या सर्व चर्चा आणि दाव्यांवर भारतीय जनता पक्षाकडून अतिशय स्पष्ट आणि कडक शब्दांत प्रतिक्रिया देण्यात आली आहे. भाजपचे प्रवक्ते नवनाथ बन यांनी या भेटीचे वृत्त तात्काळ फेटाळून लावले आहे.

बनावट लग्नपत्रिकेतून होतेय फसवणूक

जयपूर : सायबर फसवणूक करणारे व्हॉट्सअॅपवर बनावट डिजिटल वेडिंग कार्डच्या माध्यमातून लोकांना लक्ष्य करून लग्नाच्या हंगामाचा गैरफायदा घेत आहेत, अशी माहिती राजस्थान पोलिसांनी शनिवारी दिली. सायबर क्राइम शाखेने एक सल्ला जारी केला असून लोकांना अशा घोटाळ्यांपासून सावध राहण्याचे आवाहन केले आहे. पोलिस उपमहानिरीक्षक (सायबर गुन्हे) शंतनू कुमार सिंह यांनी सांगितले की, फसवणूक करणारे लग्नाच्या निमंत्रणाच्या नावाखाली लिंक आणि "एपीके" फाइल्स पाठवत आहेत, ज्यामुळे वैयक्तिक डेटाशी छेडछाड होऊ शकते आणि बँक फसवणूक होऊ शकते.

देशात उष्णतेची लाट तीव्र

हवामान विभागाचा इशारा; मार्गदर्शक सूचना जारी

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

नवी दिल्ली : देशातील अनेक भागांमध्ये तापमानात मोठी वाढ झाली असून, भारतीय हवामान विभागाने उष्णतेच्या लाटेबाबत गंभीर इशारा आणि सविस्तर मार्गदर्शक सूचना जारी केल्या आहेत. वायव्य, मध्य आणि द्वीपकल्पीय भारताच्या अनेक भागात सध्या कमाल तापमान ४० ते ४४ अंश सेल्सिअसच्या घरात पोहोचले आहे. राजस्थानमधील श्री गंगानगर येथे सर्वाधिक ४४.५ अंश तापमानाची नोंद झाली असून, अनेक ठिकाणी पारा सरासरीपेक्षा ५ अंशांनी वर गेला आहे.

हवामान विभागाच्या अंदाजानुसार, येत्या काही दिवसांत जम्मू-काश्मीर, हिमाचल प्रदेश, पंजाब, हरियाणा, दिल्ली, उत्तर प्रदेश, राजस्थान आणि मध्य भारताच्या काही भागांमध्ये उष्णतेची लाट येण्याची दाट शक्यता आहे. याशिवाय ओडिशा, पश्चिम बंगाल, तामिळनाडू आणि आंध्र प्रदेश या किनारपट्टीवरील राज्यांमध्ये हवामान अतिशय उष्ण आणि दमट राहील. उत्तर भारतात रात्रीच्या वेळीही उष्मा जाणवणार असल्याने नागरिकांना अधिक त्रास सहन करावा लागू शकतो. मध्य भारतात तापमानात चढ-उतार पाहायला मिळतील.

वाढत्या उष्म्यापासून नागरिकांनी स्वतःचे संरक्षण करावे, यासाठी आयएमडीने महत्त्वपूर्ण सूचना दिल्या आहेत. दुपारच्या वेळी थेट उन्हात जाणे टाळावे, शरीरातील पाण्याची पातळी टिकवून ठेवण्यासाठी भरपूर पाणी प्यावे, हलके आणि सुती कपडे वापरावेत, तसेच कडाक्याच्या उन्हात बाहेरची कष्टाची कामे करू नयेत, असे आवाहन करण्यात आले आहे. लहान मुले, वृद्ध आणि आजारी असलेल्या व्यक्तींनी या काळात विशेष काळजी घेणे अत्यंत आवश्यक आहे, जेणेकरून उष्माघात आणि उन्हामुळे येणाऱ्या थकव्याचा धोका टाळता येईल.

नागपूर सायबर पोलीस ठाण्यात खळबळ

अधिकाऱ्याच्या मारहाणीच्या आरोपानंतर कर्मचारी बेपत्ता

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

नागपूर : नागपूरच्या सायबर पोलीस स्टेशनमध्ये एक अत्यंत धक्कादायक आणि गंभीर प्रकार उघडकीस आला आहे. पोलीस स्टेशनमधील काही गोपनीय माहिती पत्रकारांपर्यंत कशी पोहोचली, या संशयावरून एका वरिष्ठ अधिकाऱ्याने प्रफुल्ल ठाकरे या पोलीस कर्मचाऱ्याला मारहाण केल्याचा आरोप होत आहे. या घटनेनंतर प्रफुल्ल ठाकरे हे गेल्या चोवीस तासांपासून बेपत्ता असल्याने संपूर्ण पोलीस दलातच मोठी खळबळ उडाली असून त्यांच्या कुटुंबीयांची चिंता वाढली आहे.

मिळालेल्या माहितीनुसार, पोलीस स्टेशनमधील कारवाईची माहिती बाहेर लीक झाल्यावरून एका वरिष्ठ अधिकाऱ्याने प्रफुल्ल ठाकरे यांना बोलावून जाब विचारला. यावेळी त्यांच्यात वाद झाला आणि अधिकाऱ्याने ठाकरे यांना धक्काबुक्की करत त्यांचा मोबाईल हिसकावून घेतल्याचा आरोप केला जात आहे. या अपमानास्पद वागणुकीची आणि मारहाणीची तक्रार घेऊन ठाकरे न्याय मागण्यासाठी वरिष्ठ अधिकाऱ्यांकडे गेले होते. मात्र, तिथे त्यांच्या तक्रारीची पुरेशी दखल घेतली न गेल्याने ते निराश झाले आणि कालपासून ते अचानक बेपत्ता झाले आहेत.
या संपूर्ण प्रकरणामुळे प्रफुल्ल ठाकरे यांच्या कुटुंबीयांना मोठा धक्का बसला आहे. काही वरिष्ठ अधिकारी स्वतःच्या चुका लपवण्यासाठी प्रफुल्ल यांना नाहक त्रास देत असल्याचा गंभीर आरोप त्यांच्या आई-वडिलांनी केला आहे. आमच्या बेपत्ता मुलाचा तातडीने शोध घ्यावा आणि त्याच्यासोबत काही अनुचित प्रकार घडल्यास त्याला जबाबदार कोण असेल, असा संतप्त आणि भावनिक सवाल त्यांनी पोलीस प्रशासनाला विचारला आहे.
दुसरीकडे, ज्यांच्यावर मारहाणीचे आरोप होत आहेत ते पोलीस अधिकारी विजय राणे यांनी कॅमेऱ्यासमोर बोलण्यास स्पष्ट नकार दिला आहे. माहिती कशी लीक झाली याबाबत आपण ठाकरे यांना केवळ विचारणा केली होती, अशी कबुली त्यांनी दिली आहे. मात्र, आपण त्यांना कोणतीही मारहाण किंवा धक्काबुक्की केली नसल्याचा दावा करत त्यांनी सर्व आरोप फेटाळून लावले आहेत. तरीही या घटनेमुळे पोलिसांच्याच सुरक्षिततेवर आणि कार्यपद्धतीवर मोठे प्रश्नचिन्ह निर्माण झाले असून, वरिष्ठ अधिकाऱ्यांनी या प्रकरणात तातडीने हस्तक्षेप करून बेपत्ता कर्मचाऱ्याचा लवकरात लवकर शोध घ्यावा, अशी मागणी आता जोर धरत आहे.

नव्या 'एआय मिथोस'चा बँकिंग क्षेत्राला धोका?

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

नवी दिल्ली : अमेरिकेतील 'एन्थ्रोपिक' या तंत्रज्ञान कंपनीने नुकतेच 'एआय मिथोस' नावाचे प्रगत आर्टिफिशियल इंटेलिजन्स (एआय) मॉडेल लाँच केले आहे. या नव्या तंत्रज्ञानाच्या अफाट क्षमतेमुळे जागतिक पातळीवर मोठी खळबळ उडाली असून, त्याचे गंभीर पडसाद भारताच्या आर्थिक आणि बँकिंग प्रणालीवरही पडण्याची शक्यता निर्माण झाली आहे. या संभाव्य धोक्याची अत्यंत गांभीर्याने दखल घेत, देशाच्या अर्थमंत्री निर्मला सीतारामन आणि इलेक्ट्रॉनिक्स व माहिती तंत्रज्ञान मंत्री अश्विनी वैष्णव यांनी नुकतीच रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडिया आणि विविध बँकांच्या वरिष्ठ अधिकाऱ्यांसोबत एक तातडीची बैठक घेतली.

प्राप्त माहितीनुसार, हे नवे एआय मॉडेल बँकिंग आणि फायनान्स सिस्टीमच्या गोपनीय डेटासाठी मोठा धोका निर्माण करू शकते. या मॉडेलने जगभरातील अनेक मोठ्या आणि सुरक्षित मानल्या जाणाऱ्या ऑपरेटिंग सिस्टीममधील तांत्रिक त्रुटी अचूकपणे शोधून काढल्याचा दावा केला जात आहे. त्यामुळे भविष्यात हे तंत्रज्ञान अधिकच विघातक ठरू शकते. या प्रणालीचा वापर करून सायबर गुन्हेगार थेट बँक आणि वित्तीय कंपन्यांच्या आर्थिक व्यवहारांपर्यंत आणि पैशांपर्यंत पोहोचू शकतात, अशी भीती व्यक्त केली जात आहे. या गंभीर शक्यतेची जाणीव होताच केंद्र सरकार खडबडून जागे झाले असून, सुरक्षेच्या दृष्टीने तातडीने उपाययोजना करण्यासाठी ही बैठक बोलावण्यात आली होती.

संपादकीय

नेपाळची 'उंची' आणि लोकशाहीची 'खोली'!

राजेशाही संपवून लोकशाहीचे नवे क्षितिज शोधणाऱ्या नेपाळमध्ये आजही सत्तेचा खेळ जुन्याच नियमांनी खेळला जात आहे. भ्रष्टाचाराविरुद्धच्या मोहिमा जेव्हा केवळ विरोधकांना संपवण्याचे हत्यार बनतात, तेव्हा हिमालयातील हा चिमुकला देश लोकशाहीच्या मूल्यांपासून दूर जाऊन एका धोकादायक 'अधोगती'कडे झुकताना दिसतो.

हिमालयाच्या कुशीत वसलेल्या नेपाळचे राजकारण म्हणजे एखाद्या गुंतागुंतीच्या 'थ्रिलर' चित्रपटासारखे झाले आहे, जिथे नायक आणि खलनायक यांच्यातील रेषा धूसर होत चालली आहे. नेपाळमधील सत्तेचे नवे धनी हे 'निवडक उत्तरदायित्व' या जुन्याच रोगाने ग्रस्त असून, तिथे लोकशाहीची गाडी रुळावरून घसरून एका अथांग दरीकडे जात आहे. नेपाळच्या राजकारणातील सर्वात मोठी शोकांतिका म्हणजे तिथल्या नेतृत्वामध्ये असलेला 'स्टॅटस को'. के.पी. शर्मा ओली, पुष्पकमल दहल 'प्रचंड' आणि शेरबहादूर देऊबा—या त्रिकुटाभोवती नेपाळचे राजकारण एका चक्रव्यूहासारखे फिरत आहे. याला 'राजकीय संगीत खुर्ची' म्हणणे अधिक सयुक्तिक ठरेल. सत्तेच्या या खेळाचे नियम साधे आहेत: जो सत्तेत असतो, तो भ्रष्टाचाराच्या चौकशीचा बागुलबुवा उभा करतो आणि जो विरोधात असतो, तो लोकशाही वाचवण्याच्या बाता मारतो. पण दुर्दैवाने, या दोन्ही प्रक्रियांमध्ये सर्वसामान्य नेपाळी नागरिक मात्र बाजूलाच फेकला जातो. भ्रष्टाचार हा नेपाळच्या व्यवस्थेला लागलेली एक जुनीच वाळवी आहे. सत्तेतील नवे राज्यकर्ते जुन्याच सवयींना चिकटून राहण्यात धन्यता मानत आहेत. नेपाळमधील हे राजकारण म्हणजे 'लोकशाहीचा मुखवटा चढवलेला सरंजामशाहीचा नवा अवतार' आहे. कम्युनिस्ट विचारधारेचे नाव घेणाऱ्या प्रचंड किंवा ओली यांच्यात आणि जुन्या राजेशाही मानसिकतेत फारसा फरक उरलेला नाही. सत्तेचे केंद्रीकरण, घटनात्मक संस्थांचे खच्चीकरण आणि न्यायपालिकेवर दबाव आणण्याची वृत्ती ही कोणत्याही हुकूमशाही प्रवृत्तीची लक्षणे आहेत. नेपाळमध्ये आज हेच घडताना दिसते आहे. ज्या माओवाद्यांनी बंदुकीच्या जोरावर क्रांतीचे स्वप्न दाखवले, तेच आज सत्तेच्या मखमली खुर्च्यांवर बसून सामान्यांच्या संघर्षाचा विसर पडल्यासारखे वागत आहेत. क्रांतीचे 'रोमँटिसिझम' संपले की उरते ते केवळ सत्तेचे नग्न वास्तव! या सर्व घडामोडींचा परिणाम नेपाळच्या अर्थव्यवस्थेवर आणि आंतरराष्ट्रीय प्रतिमेवर होत आहे. नेपाळ हा भौगोलिकदृष्ट्या भारत आणि चीन या दोन महासत्तांच्या मधे अडकलेला देश आहे. जेव्हा देशांतर्गत राजकारण अस्थिर असते, तेव्हा बाह्य शक्तींना हस्तक्षेप करण्याची संधी मिळते. बीजिंग आणि दिल्ली या दोन्ही ठिकाणचे धोरणकर्ते काठमांडूतील या 'अधोगती'कडे बारकाईने लक्ष ठेवून आहेत. पण, बाह्य हस्तक्षेपापेक्षा नेपाळला धोका आहे तो स्वतःच्याच नेत्यांच्या 'अविश्वासा'चा. जेव्हा जनता आणि सत्ताधारी यांच्यातील विश्वासाचा पूल कोसळतो, तेव्हा लोकशाही ही केवळ कागदावरची सजावट उरते. नेपाळमधील युवकांमध्ये आज मोठी अस्वस्थता आहे. ज्या तरुणांनी २०१५ च्या भूकंपाच्या वेळी किंवा राजेशाहीविरोधातील आंदोलनात देशाला सावरले, तेच आज व्यवस्थेला कंटाळून बाहेर पडत आहेत. लोकशाहीमध्ये 'चेक्स अँड बॅलन्सेस' असणे अनिवार्य असते, पण नेपाळमध्ये सध्या फक्त 'बँक बॅलन्स' आणि 'पॉवर चेक्स' यालाच महत्त्व उरले आहे. नेपाळमध्ये रबी लामिछाने यांच्यासारख्या नव्या चेहऱ्यांचा उदय झाला होता. बदलाची नवी लाट येईल अशी आशा वाटली होती, पण लवकरच हे 'नवे' चेहरेही 'जुन्याच' वादांमध्ये अडकले. याचा अर्थ असा की, समस्या केवळ नेत्यांची नाही, तर ती संपूर्ण 'सिस्टम'ची आहे, जी प्रामाणिकपणाला टिकू देत नाही. नेपाळला आज गरज आहे ती एका खऱ्या 'संस्थात्मक नूतनीकरणा'ची. केवळ कायदे करून किंवा निवडणुका घेऊन लोकशाही प्रगल्भ होत नाही. त्यासाठी पारदर्शकता, उत्तरदायित्व आणि कायद्याचे राज्य या त्रयींची आवश्यकता असते. जर नेपाळने वेळेत स्वतःला सावरले नाही, तर तो एका 'फेल्ड स्टेट'च्या दिशेने जाईल, अशी भीती व्यक्त करणे आता अतिशयोक्ती ठरणार नाही. हिमालयाची उंची गाठण्यासाठी पाया मजबूत असावा लागतो, पण नेपाळच्या लोकशाहीचा पायाच आज अविश्वासाच्या चिखलात रुतला आहे. लोकशाही हा केवळ निवडणुकीचा सोहळा नसून तो जनतेच्या सन्मानाचा व्यवहार असतो. नेपाळमधील नेत्यांनी हे लक्षात घ्यायला हवे की, जनतेचा संयम हा अनंत नसतो. ज्या जनतेने शतकानुशतके चाललेली राजेशाही धुळीला मिळवली, ती जनता या 'लोकशाहीवादी' मुखवटा घातलेल्या राज्यकर्त्यांना धडा शिकवायला वेळ लावणार नाही.

वेळेचा 'अपव्यय' आणि घड्याळाचा 'अट्टहास'!

» भारताच्या अवाढव्य भूगोलाला एकाच घड्याळाच्या साखळीत बांधून ठेवण्याचा अट्टाहास प्रगतीच्या मार्गातील अडथळा ठरत आहे. दोन 'टाइम झोन'ची मागणी ही देशाच्या ऊर्जा बचतीशी आणि मानवी कार्यक्षमतेशी जोडलेली आहे.

जगाच्या पाठीवर जेव्हा आपण महासत्ता होण्याच्या वल्गना करतो, तेव्हा आपला पाया विज्ञानावर आधारलेला असावा की केवळ प्रशासकीय सोयीवर, हा कळीचा प्रश्न उरतोच. भारताच्या नकाशावर नजर टाकली तर पश्चिमेला गुजरातचे कच्छ आणि पूर्वेला अरुणाचलचे किबथू यांच्यात तब्बल २,९३३ किलोमीटरचे अंतर आहे. हे अंतर केवळ भूगोलापुरते मर्यादित नाही, तर ते सूर्याच्या प्रकाशाचेही आहे. म्हणजे जेव्हा अरुणाचलमध्ये सूर्य डोक्यावर असतो, तेव्हा द्वारकेत लोक अजून सकाळच्या चहाची वाट पाहत असतात. हा केवळ वेळेचा प्रश्न नाही, तर तो आपल्या देशाच्या ऊर्जा धोरणाशी आणि मानवी जैविक घड्याळाशी खेळलेला एक क्रूर खेळ आहे. भारताला आता दोन 'टाइम झोन'ची नितांत गरज आहे, कारण आपला भविष्यकाळ प्रकाशमय करायचा असेल तर सध्याच्या अंधारलेल्या धोरणांना तिलांजली देणे आवश्यक आहे.

मुळात, 'एक देश, एक वेळ' हा मंत्र ऐकायला राष्ट्रीय एकात्मतेच्या दृष्टीने गोड वाटत असला तरी, तो विज्ञानाच्या कसोटीवर साफ चुकीचा आहे. ब्रिटीश राजवटीत भारतात 'बॉम्बे टाइम' आणि 'कलकत्ता टाइम' असे दोन स्वतंत्र झोन होते. चहाच्या मळ्यांमध्ये काम करणाऱ्या मजुरांसाठी आजही 'चाय बागान टाइम' नावाची एक अनौपचारिक पद्धत ईशान्य भारतात रूढ आहे. यामागचे कारण साधे आहे: तिथे सूर्य लवकर उगवतो आणि लवकर मावळतो. पण सरकारी कार्यालये आणि शाळा मात्र दिल्लीच्या वेळेनुसार चालतात. परिणामी, ईशान्येतील मुले आणि कर्मचारी दिवसाचा मौल्यवान प्रकाश वाया घालवतात आणि संध्याकाळी अंधार झाल्यावर कृत्रिम दिव्यांच्या उजेडात काम करतात. यामुळे केवळ विजेचा अपव्यय होतो असे नाही, तर त्या भागातील लोकांच्या आरोग्यावर आणि कार्यक्षमतेवरही विपरित परिणाम होतो. ऊर्जा बचतीचा विचार केल्यास, दोन टाइम झोनमुळे वर्षाकाठी कोट्यवधी युनिट्स विजेची बचत होऊ शकते असा अंदाज तज्ज्ञांनी अनेकदा मांडला आहे. भारतासारख्या देशात जिथे आजही आपण कोळशावर आधारित वीजनिर्मितीवर अवलंबून आहोत, तिथे ही बचत कार्बन उत्सर्जन कमी करण्यासाठी मोलाची ठरेल. जेव्हा आपण 'नेट झिरो'च्या वल्गना करतो, तेव्हा अशा छोट्या पण धोरणात्मक बदलांकडे दुर्लक्ष करणे म्हणजे 'तहान लागल्यावर विहीर खणण्या'सारखे आहे. संध्याकाळच्या वेळी जेव्हा संपूर्ण देशात विजेची मागणी वाढते, तेव्हा ग्रीडवर मोठा ताण येतो. जर दोन टाइम झोन असतील, तर हा लोड विभागला जाईल आणि ग्रीड निकामी होण्याचा धोका कमी होईल. ईशान्य भारतातील लोक जेव्हा दिल्लीच्या वेळेनुसार काम करतात, तेव्हा त्यांचे जैविक घड्याळ आणि घड्याळाचे काटे यांच्यात सतत युद्ध सुरू असते. याला 'सोशल जेट लॅग' म्हणतात. यामुळे मानसिक ताण, नैराश्य आणि उत्पादकतेत घट होण्याचे प्रमाण वाढते. जर आपण आपल्या लोकसंख्येचा लाभांश मिळवू इच्छितो, तर आपल्या मनुष्यबळाला नैसर्गिक चक्रानुसार काम करण्याची मुभा देणे ही सरकारची जबाबदारी आहे. प्रशासकीय गोंधळाचा युक्तिवाद हा सर्वात लंगडा आहे. रेल्वेचे वेळापत्रक चुकतील किंवा विमान प्रवासात गोंधळ होईल, असे भीतीदायक चित्र उभे केले जाते. आजच्या डिजिटल युगात, जिथे आपल्या खिशातील फोन आपोआप वेळ बदलतो, तिथे हे कारण देणे म्हणजे हास्यास्पद आहे. अमेरिका, रशिया, कॅनडा किंवा ऑस्ट्रेलिया यांसारख्या देशांत अनेक टाइम झोन असूनही तिथे रेल्वे आदळत नाहीत किंवा बँकिंग व्यवहार थांबत नाहीत. रशियात तर तब्बल ११ टाइम झोन आहेत! तंत्रज्ञानाच्या साहाय्याने रेल्वेचे 'सिग्नलींग' आणि बँकिंगचे 'रिअल टाइम सेटलमेंट' सहज हाताळता येते. भारताच्या भौगोलिक विविधतेचा सन्मान करणे म्हणजे केवळ सण-उत्सव साजरे करणे नव्हे, तर त्या त्या प्रदेशाच्या नैसर्गिक गरजा ओळखून धोरणे आखणे होय. दोन टाइम झोनमुळे केवळ ईशान्येचाच फायदा होईल असे नाही, तर पश्चिम भारतालाही दिवसाच्या शेवटच्या प्रकाशाचा अधिक चांगला वापर करता येईल. कालबाह्य नियमांना चिकटून राहणे ही भारतीय नोकरशाहीची जुनी सवय आहे. पण आता वेळ आली आहे ती घड्याळाचे काटे फिरवण्याची. घड्याळाची टिकटिक ही प्रगतीची सूचना असायला हवी, अडथळ्याची नाही. आपल्याला खरोखरच भविष्यातील भारत 'इलेक्ट्रिफाईड' आणि कार्यक्षम करायचा असेल, तर दोन टाइम झोनचा निर्णय हा राजकीय अभिनिवेश बाजूला ठेवून घ्यावा लागेल. अन्यथा, आपण वेळेच्या शर्यतीत मागे पडू आणि इतिहास सांगेल की, भारताकडे सूर्यप्रकाश तर भरपूर होता, पण तो वापरण्याची बुद्धी मात्र दिल्लीच्या घड्याळात अडकून पडली होती. आता तरी सरकारने घड्याळाच्या काट्यांकडे नव्हे, तर विज्ञानाच्या वास्तवाकडे पाहून निर्णय घेण्याचे धाडस दाखवावे.

पिंपरी-चिंचवड पालिकेचा अर्थसंकल्प रखडला

एप्रिल संपत आला तरी मंजुरी नाही; मे महिन्यात होणार अंतिम शिक्कामोर्तब

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

पिंपरी : पिंपरी-चिंचवड महापालिका चा सन २०२६-२७ चा अर्थसंकल्प एप्रिल अखेरपर्यंतही मंजूर न झाल्याने प्रशासन आणि लोकप्रतिनिधींची मोठी कोंडी झाली आहे. अर्थसंकल्पाला अद्याप अंतिम मंजुरी न मिळाल्याने अनेक विभागांतील आर्थिक व्यवहार अधिकृत करण्यासाठी संबंधित अधिकाऱ्यांची धावाधाव सुरू झाली आहे. आता हा अर्थसंकल्प मे महिन्यात मंजूर होण्याची शक्यता वर्तवली जात आहे.

अर्थसंकल्प मंजूर नसल्याने विभागप्रमुखांना नवीन निविदा काढताना तांत्रिक अडचणींचा सामना करावा लागत आहे. आवश्यक कामांसाठी निधीची स्पष्ट तरतूद नसल्यामुळे विकासकामांवर परिणाम होत असून, पदाधिकारी आणि नगरसेवकांमध्येही अस्वस्थता निर्माण झाली आहे. मंजुरीपूर्वीच करण्यात आलेल्या खर्चाला वैधता देण्यासाठी बैठका आणि चर्चांचे सत्र सुरू असल्याची माहिती समोर आली आहे.

दरम्यान, स्थायी समिती आणि सर्वसाधारण सभेकडून अर्थसंकल्पात एकूण १,१०० कोटी रुपयांच्या १५७ उपसूचना देण्यात आल्या होत्या. त्यापैकी केवळ २५५ कोटी रुपयांच्या १५ उपसूचना स्वीकारण्यात आल्या असून उर्वरित प्रस्ताव फेटाळण्यात आले आहेत. त्यामुळे मूळ ५,६६० कोटी रुपयांचा अर्थसंकल्प वाढून ५,९१४ कोटी रुपयांवर पोहोचला आहे. या वाढीव तरतुदीचा ताळमेळ बांधकाम परवानगी, कर संकलन आणि इतर विभागांच्या वाढलेल्या उत्पन्नातून साधला जाणार असल्याचा दावा लेखा विभागाकडून करण्यात आला आहे. माजी आयुक्त श्रावण हर्डीकर यांनी २८ फेब्रुवारी रोजी हा अर्थसंकल्प स्थायी समितीकडे सादर केला होता. त्यानंतर स्थायी समिती आणि सर्वसाधारण सभेच्या सूचनांवर कार्यवाही करण्यात विलंब झाला. मात्र माध्यमांतून हा मुद्दा समोर आल्यानंतर लेखा विभागाने अचानक वेगाने काम सुरू करत उपसूचनांवरील निर्णय एका दिवसात पूर्ण केला आहे.

आता सुधारित अर्थसंकल्पाची पुस्तिका तयार करण्याचे काम हाती घेण्यात आले असून ती आठवडाभरात प्रकाशित होणार आहे. यामुळे पदाधिकारी, नगरसेवक आणि नागरिकांना विविध कामांसाठी करण्यात आलेल्या तरतुदीची स्पष्ट माहिती मिळणार आहे. अर्थसंकल्प मंजुरीला झालेला विलंब आणि त्यातून निर्माण झालेली प्रशासकीय कोंडी यामुळे महापालिकेच्या कामकाजावर परिणाम होत असल्याचे चित्र स्पष्ट झाले आहे.

मुख्य लेखा अधिकाऱ्यावर गुन्हा दाखल करण्याची मागणी

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

पिंपरी : पिंपरी-चिंचवड महापालिका मध्ये अर्थसंकल्पीय उपसूचनांच्या नावाखाली ६० कोटी रुपयांच्या कथित आर्थिक गैरव्यवहाराचे प्रकरण समोर आले असून, प्राथमिक चौकशी अहवालात मुख्य लेखा व वित्त अधिकारी प्रवीण जैन दोषी आढळल्याचा दावा करण्यात आला आहे. या पार्श्वभूमीवर महापौर रवी लांडगे यांनी संबंधित अधिकाऱ्यावर तात्काळ फौजदारी गुन्हा दाखल करण्याची मागणी आयुक्तांकडे केली आहे.

शुक्रवारी झालेल्या पत्रकार परिषदेत लांडगे यांनी गंभीर आरोप करत म्हटले की, स्थायी समिती आणि सर्वसाधारण सभेची मान्यता न घेता बोगस उपसूचनांच्या आधारे ठेकेदारांना थेट देयके अदा करण्यात आली. "तब्बल ६० कोटी रुपयांचे हे प्रकरण माफ करण्यासारखे नाही. उपसूचना योग्य आहेत की नाहीत, याची पडताळणी करणे आवश्यक होते. चुकीच्या कारभारासाठी कोणी दबाव टाकला असेल, तर त्यांची नावे जाहीर करावीत," असे आव्हानही त्यांनी दिले. या पत्रकार परिषदेला उपमहापौर शर्मिला बाबर, सत्तारूढ पक्षनेते प्रशांत शितोळे, स्थायी समिती अध्यक्ष अभिषेक बारणे, विरोधी पक्षनेते भाऊसाहेब भोईर यांच्यासह अनेक नगरसेवक उपस्थित होते.

पाच सदस्यीय समितीच्या प्राथमिक अहवालानुसार आर्थिक अनियमितता स्पष्ट झाल्याचा दावा करत महापौरांनी आयुक्त डॉ. विजय सूर्यवंशी यांनी तातडीने गुन्हा दाखल करावा, असा दबाव टाकला आहे.

पिंपरी-चिंचवड स्मार्ट सिटी कंपनी गुंडाळण्याचे आदेश

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

पिंपरी : पिंपरी-चिंचवड स्मार्ट सिटी लिमिटेड ही वादग्रस्त ठरलेली कंपनी तात्काळ गुंडाळण्याचे आदेश राज्य शासनाने दिले असून, याबाबत महापालिका आयुक्तांना स्पष्ट निर्देश देण्यात आले आहेत. कंपनीतील सर्व कंत्राटी अधिकारी व कर्मचाऱ्यांना कार्यमुक्त करून त्यांचा कार्यभार महापालिकेच्या अधिकाऱ्यांकडे सोपवण्यात येणार आहे. या निर्णयामुळे दरवर्षी सुमारे ५० कोटी रुपयांच्या खर्चाला आळा बसणार आहे.

केंद्र सरकारच्या स्मार्ट सिटी मिशन अंतर्गत २५ जून २०१५ रोजी या योजनेची घोषणा करण्यात आली होती. त्यानंतर १३ जुलै २०१७ रोजी पिंपरी-चिंचवड शहराचा तिसऱ्या टप्प्यात समावेश झाला. यासाठी स्वतंत्र कंपनी स्थापन करून विविध पायाभूत प्रकल्प राबवण्यात आले. मात्र, २७ मार्च २०२५ रोजी केंद्राने ही योजना अधिकृतपणे बंद केल्यानंतर प्रकल्पांचा आर्थिक भार पूर्णपणे महापालिकेवर पडला. स्मार्ट सिटी प्रकल्पासाठी तब्बल १ हजार ३७८ कोटी ५६ लाख रुपये खर्चूनही अनेक कामे अपूर्ण अवस्थेत असल्याचे समोर आले आहे. याशिवाय प्रकल्पांच्या देखभालीसह कर्मचाऱ्यांचे वेतन, कार्यालयीन खर्च, वीजबिल यासाठी महापालिकेला दरवर्षी सुमारे ५० कोटी रुपये खर्च करावे लागत होते.

'प्लास्टिकमुक्त मावळ' मोहिमेला हिरवा कंदील

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

पिंपरी : तालुक्यात वाढत चाललेल्या प्लास्टिक आणि कचरा समस्येच्या पार्श्वभूमीवर मावळ पंचायत समिती ने महत्त्वाचा निर्णय घेत 'प्लास्टिक व कचरामुक्त मावळ' ही संकल्पना राबविण्यास सर्वानुमते मंजुरी दिली आहे. पंचायत समितीच्या माध्यमातून संपूर्ण तालुक्यात ही मोहीम प्रभावीपणे राबविण्यात येणार आहे.

सभापती सुनीता येवले यांच्या अध्यक्षतेखाली झालेल्या बैठकीत गटनेते दिलीप ढोरे यांनी हा प्रस्ताव मांडला. उपसभापती साहेबराव कारके, गटविकास अधिकारी कुलदीप प्रधान तसेच सदस्य राजेंद्र कडलग, योगेश लोहर, समीर जाधव, प्राची गायकवाड, रेश्मा देवकर, शैला कालेकर, आशा मोरमारे आणि अधिकारी उपस्थित होते.

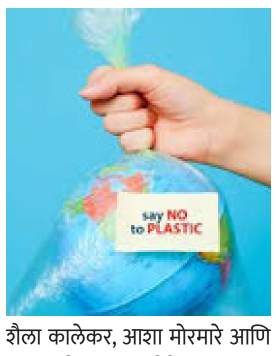

बैठकीत ढोरे यांनी तालुक्यातील वाढत्या प्लास्टिक वापराकडे लक्ष वेधत गंभीर चिंता व्यक्त केली. सिंगल-यूज प्लास्टिकचा वाढता वापर, कचरा वर्गीकरणाचा अभाव, सार्वजनिक ठिकाणी कचरा टाकण्याची सवय आणि नागरिकांमधील जागरूकतेचा अभाव यामुळे परिस्थिती अधिकच बिकट होत असल्याचे त्यांनी नमूद केले. विशेषतः ओढे, नाले आणि नद्यांमध्ये मोठ्या प्रमाणात कचरा टाकला जात असल्याने पर्यावरणावर गंभीर परिणाम होत असल्याचे त्यांनी स्पष्ट केले.

प्लास्टिकच्या अतिवापरामुळे मातीची गुणवत्ता घटत असून त्याचा थेट परिणाम शेतीवर होत आहे. तसेच जलस्रोतांचे प्रदूषण वाढत आहे आणि जनावरांच्या पोटात प्लास्टिक जाऊन मृत्यू होण्याच्या घटनाही वाढत आहेत. डेंग्यू, मलेरिया यांसारख्या आजारांचा धोका वाढत असून पर्यावरणीय समतोल बिघडत असल्याची खंतही बैठकीत व्यक्त करण्यात आली. या पार्श्वभूमीवर सिंगल-यूज प्लास्टिकवर बंदी, कापडी व पुनर्वापरयोग्य पिशव्यांचा वापर, घराघरात कचरा वर्गीकरण, कंपोस्टिंग आणि रिसायकलिंग यावर भर देण्याचे ठरविण्यात आले. तसेच स्वच्छता मोहीम, श्रमदान आणि शाळा तसेच ग्रामसभांमधून जनजागृती करण्याचा निर्णय घेण्यात आला.

'माझा कचरा, माझी जबाबदारी' ही संकल्पना प्रत्येक नागरिकाने स्वीकारावी, असे आवाहन करण्यात आले असून प्लास्टिकचा वापर करणाऱ्या दुकानदारांवर आणि सार्वजनिक ठिकाणी कचरा टाकणाऱ्यांवर कडक कारवाई करण्याचे संकेतही देण्यात आले आहेत. पर्यावरण संवर्धन आणि स्वच्छतेच्या दृष्टीने मावळ पंचायत समितीचा हा निर्णय महत्त्वाचा मानला जात असून, त्याची प्रभावी अंमलबजावणी कशी होते याकडे आता लक्ष लागले आहे.

बनावट प्रोफाइलद्वारे ७० लाखांच्या फसवणुकीचा प्रयत्न

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

पुणे : शहरात सायबर गुन्ह्यांचे वाढते प्रमाण पुन्हा एकदा समोर आले असून, व्हॉट्सअॅपवर बनावट ओळख निर्माण करून तब्बल ७० लाख रुपयांची फसवणूक करण्याचा प्रयत्न झाल्याची धक्कादायक घटना उघडकीस आली आहे. या प्रकरणी पुणे सायबर पोलिस ठाणे येथे गुन्हा दाखल करण्यात आला आहे.

मिळालेल्या माहितीनुसार, १५ एप्रिल २०२६ रोजी दुपारी सुमारे ३.३३ वाजण्याच्या सुमारास पुण्यातील एका खासगी कंपनीच्या कार्यालयात हा प्रकार घडला. अज्ञात आरोपींनी कंपनीच्या अकाउंटंटचे नाव आणि प्रोफाइल फोटो वापरून व्हॉटसअपवर बनावट खाते तयार केले. त्यानंतर त्यांनी तक्रारदाराशी संपर्क साधत कंपनीच्या व्यवहाराचा बहाणा करून मोठ्या रकमेची मागणी केली.

आरोपींनी तक्रारदाराला आयसीआयसीआय बँक मधील दोन वेगवेगळ्या खात्यांवर अनुक्रमे ७० लाख आणि ३० लाख रुपये जमा करण्यास सांगितले. मात्र व्यवहार संशयास्पद वाटल्याने तक्रारदाराने तत्काळ पैसे पाठविणे टाळले. त्यामुळे मोठी आर्थिक फसवणूक टळली. यानंतर तक्रारदाराने सायबर पोलिसांकडे तक्रार नोंदवली असून अज्ञात मोबाईल क्रमांकधारक आणि संबंधित बँक खातेदारांविरोधात भारतीय न्याय संहिता २०२३ तसेच माहिती तंत्रज्ञान कायद्यान्वये गुन्हा दाखल करण्यात आला आहे. या प्रकरणाचा पुढील तपास सुरू आहे.

दरम्यान, अशा प्रकारच्या फसवणुकीपासून बचाव करण्यासाठी नागरिकांनी कोणत्याही आर्थिक व्यवहारापूर्वी संबंधित व्यक्तीची खातरजमा करावी, संशयास्पद संदेश किंवा कॉलवर विश्वास ठेवू नये, असे आवाहन पोलिसांकडून करण्यात आले आहे.

पती-पत्नीच्या वादातून मारहाण

मावळ : तालुक्यातील परंदवडी येथे कौटुंबिक वादातून झालेल्या मारहाणीत एका व्यक्तीचा मृत्यू झाल्याची धक्कादायक घटना घडली आहे. या प्रकरणी तळेगाव दाभाडे पोलिस ठाणे येथे गुन्हा दाखल करण्यात आला असून आरोपी फरार आहे.

पोलिसांनी दिलेल्या माहितीनुसार, ही घटना २३ एप्रिल २०२६ रोजी रात्री सुमारे १० वाजण्याच्या सुमारास घडली. परंदवडी येथील मनोहर आनाजी भोते यांच्या विटभट्टीजवळील मोकळ्या जागेत फिर्यादी सुनीता लक्ष्मण उर्फ दगडू मुकणे (वय २७) आणि त्यांचे पती लक्ष्मण मुकणे यांच्यात घरगुती कारणावरून वाद सुरू होता. वाद वाढत असताना संतोष रघू वाघमारे (वय ४०) हा मध्यस्थी करण्यासाठी तेथे आला. मात्र, वाद निवळण्याऐवजी अधिकच चिघळला आणि संतोष वाघमारे याने लक्ष्मण मुकणे यांच्यावर लाकडी दांड्याने बेदम मारहाण केली. या हल्ल्यात गंभीर जखमी झालेल्या लक्ष्मण मुकणे यांचा मृत्यू झाला. घटनेनंतर आरोपी घटनास्थळावरून फरार झाला असून पोलिस त्याचा शोध घेत आहेत. या प्रकरणी भारतीय न्याय संहिता २०२३ अंतर्गत कलम १०३(१) प्रमाणे गुन्हा नोंदवण्यात आला आहे.

पैशांच्या वादातून हल्ला

पुणे : तळेगाव दाभाडे परिसरात पैशांच्या वादातून एका तरुणावर हल्ला झाल्याची घटना समोर आली असून, या प्रकरणी संबंधित डॉक्टराविरुद्ध गुन्हा दाखल करण्यात आला आहे. आरोपी फरार असून पोलिसांकडून त्याचा शोध सुरू आहे. ही घटना २३ एप्रिल २०२६ रोजी दुपारी सुमारे २.१५ वाजण्याच्या सुमारास यशवंतनगर येथील निरामय हॉस्पिटलसमोरील वेलनेस मेडिकलच्या मागील बाजूस घडली.

या घटनेची नोंद २४ एप्रिल रोजी पहाटे ५.०५ वाजता करण्यात आली. या प्रकरणात किरण लहू गावडे (वय २५, रा. क्षितिज रेसिडेन्सी, रायसोनी कॉलेजजवळ, वाघोली, पुणे) यांनी तक्रार दिली आहे. तर डॉ. महेश जोगदंड (रा. यशवंतनगर, तळेगाव दाभाडे) यांच्यावर गुन्हा दाखल करण्यात आला आहे.

तळेगावात पाण्याच्या मागणीत वाढ; पाणी जपून वापराचे आवाहन

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

तळेगाव दाभाडे : शहरातील वाढत्या उष्णतेमुळे पाण्याची मागणी लक्षणीयरीत्या वाढली असून, नागरिकांनी पाणी जपून वापरण्याचे आवाहन तळेगाव दाभाडे नगर परिषद प्रशासनाकडून करण्यात आले आहे. शहराला पवना नदी, इंद्रायणी नदी तसेच तळेगाव स्टेशन परिसरातील तलाव या स्रोतांमधून पाणीपुरवठा केला जातो.

पाणीपुरवठा विभागाचे सहाय्यक अभियंता गणेश निळकंठ यांनी दिलेल्या माहितीनुसार, उन्हाळ्याच्या पार्श्वभूमीवर नागरिकांच्या वापरात मोठी वाढ झाली आहे. पूर्वी एका घरासाठी सुमारे ५०० लिटर पाण्याची गरज भासत होती, ती आता वाढून ८०० ते १००० लिटरपर्यंत पोहोचली आहे. वाढत्या मागणीनुसार पाणीपुरवठा करताना नगर परिषद कर्मचाऱ्यांवर ताण वाढत असून, उपलब्ध साठा आणि यंत्रणेवरही ताण जाणवत आहे. पाणीपुरवठ्यावर वीजपुरवठ्याचा परिणाम होत असल्याचेही प्रशासनाने स्पष्ट केले आहे. पावसाळ्यापूर्वी झाडांची छाटणी, अवकाळी पावसामुळे वीजवाहिन्यांवर झाडे कोसळणे, तसेच उष्णतेमुळे ट्रान्सफॉर्मर जळण्याच्या घटना घडत असल्याने वीजपुरवठा खंडित होतो. यामुळे पाणीपुरवठ्याच्या नियमित वेळापत्रकात व्यत्यय येत असून काही भागांना वेळेवर पाणी देता येत नाही. या पार्श्वभूमीवर नागरिकांनी पाण्याचा अपव्यय टाळावा, असे आवाहन प्रशासनाने केले आहे.

दैनिक राज्य लोकतंत्र हे पत्र मुद्रक, प्रकाशक मालक सीमा भिमराव मस्के यांनी जगमित्र प्रिंटर्स अ‍ॅण्ड सेल्स कॉर्पोरेशन सुमतीनगर, जालना रोड, बीड येथे छापून कार्यालय दैनिक राज्य लोकतंत्र, राजीव गांधी चौक, कॅनाल रोड, बीड, ता.जि. बीड, ४३११२२ (महाराष्ट्र) येथे प्रकाशित केले. **संपादक** - सीमा मस्के (मोकाशे) । **कार्यकारी संपादक** - सुभाष विलासराव चौरे या अंकात प्रकाशित झालेल्या मजकुरातील मतांशी संपादक सहमत असतीलच असे नाही. न्यायालयीन वाद बीड न्यायकक्षेत. EMAIL- RAJYALOKTANTRA@GMAIL.COM NO.L SB/BEED RNP-206/2024-26

सारांश वृत्त

तळेघर उपबाजारात ‘शेतकरी भवन’ मंजूर

मंचर : आंबेगाव तालुक्यातील शेतकऱ्यांच्या सोयीसाठी मंचर कृषी उत्पन्न बाजार समितीच्या तळेघर उपबाजार आवारात ‘राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज शेतकरी भवन’ उभारण्याचा महत्त्वपूर्ण निर्णय घेण्यात आला आहे. या प्रकल्पासाठी १ कोटी ५२ लाख रुपयांच्या निधीस प्रशासकीय मान्यता मिळाली आहे. माजी सहकार मंत्री तथा आमदार दिलीप वळसे पाटील यांनी या प्रकल्पासाठी पणन विभागाकडे पाठपुरावा केला होता. त्यांच्या प्रयत्नांना यश मिळाले असून शेतकऱ्यांसाठी स्वतंत्र व सुसज्ज सुविधा केंद्र उभारण्याचा मार्ग मोकळा झाला आहे. हे शेतकरी भवन आंबेगाव तालुक्यातील शेतकरी बांधवांसाठी उपयुक्त ठरणार असून विविध कामांसाठी एकाच छताखाली सुविधा उपलब्ध होणार आहेत. बाजार समितीचे सभापती निलेश थोरात आणि संचालक मंडळानेही प्रशासकीय पातळीवर पाठपुरावा करत महत्त्वाची भूमिका बजावली आहे.

नरसिंह जन्मोत्सवानिमित्त बैलगाडा शर्यतींचे आयोजन

पारगाव : आंबेगाव तालुक्यातील रांजणी येथे ग्रामदैवत नरसिंह महाराजांच्या जन्मोत्सवानिमित्त शनिवार (दि. २ मे) आणि रविवार (दि. ३ मे) रोजी बैलगाडा शर्यतींचे आयोजन करण्यात आले आहे, अशी माहिती ग्रामस्थांच्या वतीने देण्यात आली. या शर्यतींसाठी आकर्षक बक्षिसांची घोषणा करण्यात आली असून प्रथम क्रमांकासाठी ६६ हजार रुपये, द्वितीय क्रमांकासाठी ५५ हजार रुपये, तृतीय क्रमांकासाठी ४५ हजार रुपये तर चतुर्थ क्रमांकासाठी २५ हजार रुपयांचे बक्षीस ठेवण्यात आले आहे. फायनल फेरीसाठीही विशेष बक्षिसांची तरतूद करण्यात आली आहे. तसेच ‘घाटाचा राजा’ किताबासाठी १० हजार रुपये, दोन दिवसांत आतून येणाऱ्या पहिल्या बारीस १० हजार रुपये आणि वीस फुटांवरून कांडे सोडल्यास ३ हजार रुपयांचे विशेष बक्षीस ठेवण्यात आले आहे. बैलगाडा मालकांसाठी बुधवार (दि. २९) रोजी नरसिंह मंदिराच्या ओट्यावर टोकन वाटप करण्यात येणार आहे.

९ दिवसांच्या सत्याग्रहानंतर आंदोलन स्थगित

शिरूरमध्ये जनतेच्या लढ्याला यश

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

रांजणगाव गणपती : शिरूर तालुक्यात वाढती गुन्हेगारी, अवैध धंदे, गावठी दारू आणि अमली पदार्थांच्या विरोधात उभारण्यात आलेल्या ९ दिवसांच्या सत्याग्रह आंदोलनाला अखेर यश मिळाले आहे. जिल्हा पोलीस प्रशासन सक्रिय झाल्यानंतर आंदोलन स्थगित करण्यात आले.

या आंदोलनाची दखल राज्य पातळीवर घेण्यात आल्याने प्रशासनाने शिरूर तालुका ‘मॉडेल’ म्हणून विकसित करण्याचा निर्णय घेतला आहे. जिल्हा पोलीस अधीक्षक संदीपसिंह गिल्ल यांनी गुरुवार (दि. २३ एप्रिल) रोजी रात्री उशिरा आंदोलनस्थळी भेट देत सामाजिक कार्यकर्ते निलेश वाळुंज यांच्यासोबत सुमारे दोन तास सविस्तर चर्चा केली. या चर्चेनंतर दिलेल्या सकारात्मक आश्वासनांच्या पार्श्वभूमीवर आंदोलन स्थगित करण्यात आले. या वेळी उपविभागीय पोलिस अधिकारी प्रशांत ढोले, शिरूरचे पोलिस निरीक्षक संदेश केंजळे, घोडनदी बार असोसिएशनचे अध्यक्ष अॅड. उदय सरोदे, अॅड. अभिषेक बाफना, किरण कुरंदळे, ज्ञानेश्वर कुरंदळे आदी उपस्थित होते.

दरम्यान, या आंदोलनाची दखल राज्याच्या अपर मुख्य सचिव (गृह) मनीषा पाटणकर तसेच पोलिस महासंचालक सदानंद दाते यांनीही घेतल्याची माहिती मिळाली आहे.

पोलीस प्रशासनाने ‘शिरूर पॅटर्न’ राबवत कायदा व सुव्यवस्था अबाधित राखण्यासाठी आणि गुन्हेगारी मोडीत काढण्यासाठी विशेष कृती आराखडा तयार केला आहे. त्याअंतर्गत स्वतंत्र पथके व फ्लाइंग स्कॉडमार्फत सातत्यपूर्ण कारवाई केली जाणार आहे. अवैध धंद्यांत सहभागी आढळणाऱ्या अधिकारी व कर्मचाऱ्यांवर कठोर कारवाई करण्यात येणार असून, एमडीसह अमली पदार्थांविरोधात तीव्र मोहीम राबवली जाणार आहे. तसेच, सर्व कारवायांचा सखोल तपास करून व्यापक मोहीम हाती घेतली जाणार असून शाळा-महाविद्यालयांमध्ये नशामुक्ती जनजागृती, समुपदेशन आणि युवक मेळावे आयोजित केले जाणार आहेत. वाहनांवर लावण्यात येणाऱ्या आमदार-खासदार नावाच्या बेकायदेशीर स्टिकर्स तसेच राज्यचिन्हांचा गैरवापर रोखण्यासाठीही विशेष मोहीम राबवली जाणार आहे.

चर्चेदरम्यान आंदोलनकर्त्यांनी मांडलेल्या सर्व मागण्यांवर गांभीर्याने विचार करून आवश्यक ती कार्यवाही लवकरच सुरू करण्यात येईल, असे आश्वासन पोलीस अधीक्षक गिल्ल यांनी दिले. संबंधित अधिकाऱ्यांवरील कारवाईसाठी पुरावे सादर झाल्यानंतर निष्पक्ष चौकशी केली जाईल, असेही त्यांनी स्पष्ट केले. ज्येष्ठ समाजसेवक अण्णा हजारे यांच्या विचारांमधून प्रेरणा घेऊन हा लढा उभारण्यात आला होता. समाजातील सर्व घटकांचा पाठिंबा मिळाल्यामुळे प्रशासनाने सकारात्मक भूमिका घेतली, ही समाधानाची बाब असल्याची प्रतिक्रिया सामाजिक कार्यकर्ते निलेश वाळुंज यांनी व्यक्त केली. पुढील काळातही समाजहितासाठी पाठपुरावा सुरू ठेवणार असल्याचे त्यांनी सांगितले.

टाकळकरवाडी येथील पियुष पवळेचे उत्तुंग यश

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

राजगुरुनगर : टाकळकरवाडी येथील पी.एम.श्री जिल्हा परिषद शाळेतील इयत्ता तिसरीतील विद्यार्थी पियुष प्रवीण पवळे याने राष्ट्रीय स्तरावर उत्तुंग यश संपादन करत संपूर्ण देशात द्वितीय क्रमांक पटकावला आहे. मीरा-भाईंदर येथे रामभाऊ म्हाळगी प्रबोधिनीमध्ये ‘लीप फॉरवर्ड’ संस्थेतर्फे आयोजित वर्ड पॉवर चॅम्पियनशिप स्पर्धेत त्याने ही कामगिरी करत शाळेच्या शिरपेचात मानाचा तुरा रोवला आहे.

या स्पर्धेत ग्रेड थ्री गटातून महाराष्ट्राचे प्रतिनिधित्व करताना पियुषने राज्यात प्रथम क्रमांक मिळवून राष्ट्रीय स्तरावर प्रवेश मिळवला होता. त्यानंतर देशभरातील विद्यार्थ्यांमध्ये झालेल्या स्पर्धेत त्याने उत्कृष्ट कामगिरी करत द्वितीय क्रमांक पटकावला.

‘लीप फॉरवर्ड’ ही संस्था ग्रामीण भागातील विद्यार्थ्यांमध्ये इंग्रजी विषयाची भीती दूर करून त्यांची शब्दसंपत्ती, वाचन कौशल्य आणि आकलन क्षमता वाढवण्यासाठी कार्यरत आहे. या यशामागे वर्गशिक्षिका पुनम दिलीप मुळूक यांचे मार्गदर्शन आणि प्रोत्साहन महत्त्वाचे ठरले. पियुषच्या या उल्लेखनीय कामगिरीबद्दल परिसरात त्याचे कौतुक होत आहे.

अवकाळीचा बाजरीला तडाखा

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

पारगाव : आंबेगाव तालुक्याच्या पूर्व भागात शुक्रवारी (दि. २४) दुपारनंतर अवकाळी पावसाने अचानक जोरदार हजेरी लावल्याने उन्हाळी बाजरीच्या पिकांचे मोठे नुकसान झाले आहे. वळती, शिंगवे, पारगाव परिसरासह अनेक गावांमध्ये सुमारे अर्धा तास मुसळधार पाऊस पडल्याने शेतकऱ्यांच्या हंगामावर पाणी फिरले आहे.

सध्या या भागात उन्हाळी बाजरी काढणीच्या अंतिम टप्प्यात आहे. अनेक शेतांमध्ये पिकांना फुलोरा आलेला असून काही ठिकाणी कणसांमध्ये दाणे भरलेले आहेत. त्यामुळे शेतकरी पक्ष्यांपासून संरक्षण करण्यासाठी शेतातच मुक्काम ठोकून राखण करत होते. मात्र, अशा निर्णायक टप्प्यावर झालेल्या अवकाळी पावसामुळे शेतकऱ्यांच्या तोंडचा घास हिरावला गेला आहे. जोरदार वाऱ्यासह पडलेल्या पावसामुळे अनेक ठिकाणी बाजरीची पिके भुईसपाट झाली आहेत. परिणामी कणसे जमिनीवर पडून राहिल्याने ती काळी पडण्याची तसेच कुजण्याची भीती व्यक्त केली जात आहे. त्यामुळे उत्पादनात मोठी घट होण्याची शक्यता आहे.

दरवर्षी या परिसरात उन्हाळी हंगामात मोठ्या प्रमाणावर बाजरीची लागवड केली जाते. यंदा हवामान अनुकूल असल्याने उत्पादन वाढीची अपेक्षा होती. मात्र, अवकाळी पावसाने सर्व गणिते बिघडवली असून बाजरी उत्पादक शेतकरी चिंतेत सापडले आहेत. शासनाने तातडीने पंचनामे करून नुकसानग्रस्त शेतकऱ्यांना आर्थिक मदत द्यावी, अशी मागणी शेतकरी वर्गातून होत आहे.

१७१ कोटींच्या प्रस्तावाला मंजुरीचे आवाहन

डिंभे धरणाच्या गळतीबाबत वळसे पाटील यांची मुख्यमंत्र्यांकडे हस्तक्षेपाची मागणी

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

मंचर : कुकडी संयुक्त प्रकल्पांतर्गत असलेल्या आणि या भागातील सर्वात मोठ्या दगडी धरणांपैकी एक असलेल्या डिंभे धरणातून होत असलेल्या मोठ्या प्रमाणावरील पाणीगळतीबाबत माजी मंत्री व आमदार दिलीप वळसे पाटील यांनी तीव्र चिंता व्यक्त केली आहे. या गंभीर प्रश्नाकडे राज्याचे मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांचे निवेदनाद्वारे तातडीने लक्ष वेधण्यात आले असून, धरणाच्या दुरुस्तीसाठी निधी उपलब्ध करून देण्याची आग्रही मागणी करण्यात आली आहे.

धरण सुरक्षा पुनर्विलोकन समितीने केलेल्या तांत्रिक तपासणीत धक्कादायक वास्तव समोर आले आहे. धरणातून सध्या सुमारे १४०० लिटर प्रति सेकंद इतकी प्रचंड गळती होत आहे. या गळतीमुळे धरणातील सिमेंट बाहेर पडत असून, यामुळे धरणाची संरचनात्मक मजबुती धोक्यात येण्याची शक्यता आहे. भविष्यातील संभाव्य धोका टाळण्यासाठी धरणाचे बळकटीकरण करणे तातडीचे असल्याचे वळसे पाटील यांनी निवेदनात नमूद केले आहे. डिंभे धरणाच्या दुरुस्ती व बळकटीकरणासाठी राज्यस्तरीय तांत्रिक सल्लागार समितीने १७१.५९ कोटी रुपयांचा सविस्तर आराखडा आणि प्रस्ताव मंजूर केला आहे. मात्र, हा प्रस्ताव सध्या शासन स्तरावर मान्यतेसाठी प्रलंबित आहे. धरण सुरक्षा कायदा २०२१ च्या तरतुदींनुसार धरणाच्या सुरक्षिततेला प्राधान्य देत प्रलंबित प्रस्तावास तात्काळ प्रशासकीय मान्यता द्यावी. दुरुस्तीच्या कामासाठी आवश्यक निधी तातडीने उपलब्ध करून द्यावा. पावसाळ्यापूर्वी संभाव्य हानी टाळण्यासाठी युद्धपातळीवर उपाययोजना सुरू कराव्यात. “डिंभे धरण हे या परिसराची जीवनवाहिनी आहे. धरणातून होणारी गळती ही तांत्रिक बाब नसून सुरक्षिततेच्या दृष्टीने अत्यंत गंभीर बाब आहे. प्रशासनाने आणि शासनाने याकडे दुर्लक्ष केल्यास भविष्यात मोठा धोका निर्माण होऊ शकतो. त्यामुळे मुख्यमंत्री महोदयांनी या विषयात स्वतः लक्ष घालून तात्काळ निधी मंजूर करावा,” अशी मागणी दिलीप वळसे पाटील यांनी केली.

कांदा पातीवर शेळ्या-मेंढ्यांची गुजराण

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

पारगाव : आंबेगाव तालुक्याच्या पूर्व भागात सध्या तीव्र चारा टंचाई निर्माण झाली असून, याचा मोठा फटका शेतकरी, धनगर मेंढपाळ तसेच गीर गाई आणि इतर जनावरे पाळणाऱ्या गोपालकांना बसत आहे. नैसर्गिक चाऱ्याचा तुटवडा वाढल्याने मेंढपाळांना जनावरांसह दररोज दूरवर भटकंती करावी लागत आहे. मात्र, एवढ्या प्रयत्नांनंतरही जनावरांचे पोट भरत नसल्याने परिस्थिती अधिकच बिकट बनली आहे.

सध्या परिसरात कांदा काढणीची कामे अंतिम टप्प्यात आली आहेत. त्यामुळे शेतामध्ये मोठ्या प्रमाणात वाळलेली कांदापात उपलब्ध होत आहे. या पार्श्वभूमीवर मेंढपाळांनी पर्याय म्हणून कांदापातीचा आधार घेतला आहे. शेतांमध्ये कांदापातीचे ढीग साठवून ती शेळ्या-मेंढ्यांना खाऊ घातली जात असल्याचे चित्र सर्वत्र दिसून येत आहे. चाऱ्याअभावी जनावरांच्या आरोग्यावरही विपरीत परिणाम होण्याची शक्यता व्यक्त केली जात आहे. दरवर्षी उन्हाळ्यात चारा टंचाई जाणवत असली, तरी यंदा परिस्थिती अधिक गंभीर असल्याचे मेंढपाळांचे म्हणणे आहे.

धनगर समाजातील मेंढपाळ बाबू करगळ यांनी सांगितले, “सध्या चाऱ्याची मोठी अडचण भासत आहे. जनावरांसाठी दररोज लांब अंतर पार करावे लागत आहे. कांदापातीवरच काही प्रमाणात जनावरांची गुजराण सुरू आहे. अजून किमान एक महिना अशीच कठीण परिस्थिती राहण्याची शक्यता आहे.”

राष्ट्रीय पंचायत राज दिनानिमित्त अंगणवाडी सेविकांचा सत्कार

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

लोणी काळभोर : पंचायत समिती घोडेगाव (ता. आंबेगाव) तर्फे राष्ट्रीय पंचायत राज दिन उत्साहात साजरा करण्यात आला. यानिमित्त विविध गावांमध्ये उल्लेखनीय काम करणाऱ्या कर्मचाऱ्यांचा पंचायत समितीच्या वतीने पुरस्कार देऊन सन्मान करण्यात आला. या कार्यक्रमात धामणी गावठाण येथील अंगणवाडी सेविका महेश्वरी आळेकर तसेच मदतनीस प्रीतम रोडे यांना महिला व बालकल्याण विभागामार्फत प्रशस्तीपत्र देऊन गौरविण्यात आले.

गावपातळीवर त्यांनी केलेल्या उल्लेखनीय कार्याची दखल घेत त्यांचा सन्मान करण्यात आला. कार्यक्रमाच्या अध्यक्षस्थानी पंचायत समितीचे सभापती कैलासबुवा काळे होते. यावेळी उपसभापती ज्योती पारधी, पंचायत समिती सदस्य प्रियंका वाघ, निलेश टेमकर, संजय पवळे, गटविकास अधिकारी प्रमिला वाळुंज, सहाय्यक गटविकास अधिकारी वैशाली इदे, बालविकास प्रकल्प अधिकारी कुलदीप जाधव, पर्यवेक्षिका अनिता लांडे, अनिता हिरवे आदी उपस्थित होते. पंचायत विस्तार अधिकारी रंगनाथ हुजरे यांनी आभार मानले.

जिल्हा बँकेचे कामकाज उल्लेखनीय

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

राजगुरुनगर : पुणे जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँकेच्या खेड तालुक्यातील १८ शाखांनी गेल्या आर्थिक वर्षात एकत्रितपणे ३२ कोटी २० लाख रुपयांचा नफा मिळवला असल्याची माहिती बँकेचे संचालक तथा माजी आमदार दिलीप मोहिते पाटील यांनी दिली. बँकेचे कामकाज समाधानकारक असून शेतकरी सभासदांचा प्रतिसादही उत्साहवर्धक असल्याचे त्यांनी सांगितले.

तालुक्यातील १०६ विविध कार्यकारी सेवा सहकारी सोसायट्यांच्या माध्यमातून गेल्या खरीप हंगामात ३६५ कोटी १७ लाख रुपयांचे पिककर्ज वितरित करण्यात आले होते. त्यापैकी मार्च अखेरपर्यंत शेतकरी सभासदांनी शून्य टक्के व्याजदराचा लाभ घेत ३११ कोटी ३१ लाख रुपयांची परतफेड केली असल्याची माहिती विभागीय अधिकारी तानाजी दौंडकर यांनी दिली. यामुळे एकूण कर्जवाटपाच्या ८५.२५ टक्के वसुली झाली असून, पिककर्ज परतफेडीत खेड तालुका जिल्ह्यात अग्रेसर ठरल्याचे मोहिते पाटील यांनी नमूद केले.

सध्या तालुक्यात बँकेच्या १,१५८ कोटी १४ लाख रुपयांच्या ठेवी असून ३३७ कोटी ५९ लाख रुपयांचे कर्जवाटप करण्यात आले आहे. बँकेचे शाखा व्यवस्थापक, अधिकारी आणि कर्मचाऱ्यांच्या प्रामाणिक व सचोटीपूर्ण कामामुळे ग्राहकांना तत्पर सेवा मिळत आहे. त्यामुळे ठेवी आणि नफ्यात वाढ झाली असल्याचेही मोहिते पाटील यांनी सांगितले.

खेड तालुक्यातील विविध शाखांमधील कर्जवाटप व वसुलीचे प्रमाण समाधानकारक राहिले आहे. राजगुरुनगर, पाबळ रोड, चाकण, वाफगाव, दावडी, पाईट, आंबोली आदी शाखांमध्ये ८५ ते ९४ टक्क्यांदरम्यान वसुली झाली असून, काही शाखांनी ९० टक्क्यांहून अधिक वसुली नोंदवली आहे. यामुळे सहकारी बँकिंग व्यवस्थेवरील विश्वास अधिक दृढ झाल्याचे चित्र आहे.

बेशिस्त वाहनचालकांविरुद्ध विशेष मोहीम; नागरिकांकडून स्वागत

शिक्रापूर पोलिसांचा कर्कश सायलेन्सरवाल्यांना दणका

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

रांजणगाव गणपती : शिरूर तालुक्यातील शिक्रापूर परिसरात वाहतूक नियमांचे उल्लंघन करणाऱ्या बेशिस्त वाहनचालकांविरुद्ध पोलिसांनी धडक मोहीम हाती घेतली असून, बुलेटचा कर्कश आवाज, वाहनांच्या काळ्या काचा आणि फॅन्सी नंबर प्लेट्स वापरणाऱ्यांवर कठोर कारवाई सुरू केली आहे.

शिक्रापूर पोलिसांच्या या कारवाईमुळे बेशिस्त वाहनचालकांचे धाबे दणाणले असून, सर्वसामान्य नागरिकांकडून या मोहिमेचे स्वागत होत आहे. पोलीस निरीक्षक दिपरतन गायकवाड यांच्या मार्गदर्शनाखाली गेल्या चार दिवसांपासून शिक्रापूर पोलीस ठाण्याच्या हद्दीत विविध ठिकाणी नाकाबंदी करण्यात येत आहे.

या मोहिमेदरम्यान कंपनीचे सायलेन्सर बदलून कर्कश आवाज करणाऱ्या बुलेटस्वारांवर कारवाई करण्यात आली. वाहनांच्या काचांवर लावलेली काळी फिल्म पोलिसांच्या उपस्थितीत वाहनचालकांकडून काढून टाकण्यात आली, तर नियमबाह्य आणि आकर्षक नंबर प्लेट्स लावणाऱ्या वाहनधारकांवर दंडात्मक कारवाई करण्यात आली.

या कारवाईत पोलीस उपनिरीक्षक सोमनाथ कचरे, जितेंद्र पानसरे, सहाय्यक पोलीस उपनिरीक्षक लहानू बांगर, पोलीस हवालदार श्रीमंत होनमाने, चंद्रकांत काळे, संदीप कारंडे, विकास सरोदे, संदीप इथापे, नवनाथ नाईकडे, अमोल दांडगे, ओंकार नलगे, बापू हाडगळे, सचिन होळकर तसेच महिला पोलीस हवालदार उज्वला गायकवाड, शीतल गवळी, रुपाली खोटे व इतर कर्मचाऱ्यांच्या पथकाने सहभाग घेतला. रस्त्यावरील बेशिस्त वाहतूक आणि बुलेटच्या कर्कश आवाजामुळे ज्येष्ठ नागरिकांसह सर्वसामान्यांना मोठा त्रास सहन करावा लागत होता. पोलिसांनी सुरू केलेल्या या मोहिमेमुळे या त्रासातून दिलासा मिळेल, अशी भावना नागरिकांनी व्यक्त केली आहे.

बसच्या चाकाखाली येऊन पादचाऱ्याचा दुर्दैवी मृत्यू

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

राजगुरुनगर : शहरातील दर्शन चौकात कंपनीच्या बसच्या चाकाखाली येऊन एका पादचाऱ्याचा मृत्यू झाल्याची दुर्दैवी घटना शुक्रवारी (दि. २४) घडली. या घटनेमुळे परिसरात हळहळ व्यक्त केली जात असून, वाहतूक व्यवस्थेतील त्रुटींवर प्रश्नचिन्ह उपस्थित होत आहे.

मृत व्यक्तीचे नाव गंगाराम आण्णा शिंदे (वय ४५, मूळ रा. काष्टी पिंपळगाव, ता. अंबड, जि. जालना; सध्या रा. दोंडे, ता. खेड) असे आहे. शिंदे हे फुगे विक्री करून कुटुंबाचा उदरनिर्वाह करत होते. शुक्रवारी सायंकाळी सुमारे आठच्या सुमारास ते दर्शन चौकातून पायी जात असताना मागून आलेल्या कंपनी बसने (क्रमांक एमएच ४३ एच ४२३८) त्यांना जोरदार धडक दिली. धडकेनंतर ते रस्त्यावर पडले आणि बसचे चाक त्यांच्या अंगावरून गेल्याने त्यांचा जागीच मृत्यू झाला. दर्शन चौक परिसरात नेहमीच मोठी वर्दळ असते. रस्त्याच्या दोन्ही बाजूंना बेशिस्त पार्किंगमुळे वाहनांची गर्दी वाढते. याशिवाय परिसरात दिवसभर मोठी रहदारी असते. वाहतूक नियंत्रणासाठी पोलीस चौकी असली तरी, प्रत्यक्षात वाहतूक नियंत्रणाकडे दुर्लक्ष होत असल्याची नागरिकांची तक्रार आहे. घटनेच्या वेळीही चौकात प्रचंड गर्दी आणि वाहतूक कोंडी होती. याच गोंधळात ही दुर्घटना घडल्याची चर्चा होत आहे.

सारांश वृत्त

जयपूरच्या निवासी इमारतीला आग

जयपूर: येथील मुहाना भागातील एका निवासी इमारतीच्या सहाव्या मजल्यावर शनिवारी आग लागली. सुमारे २० रहिवाशांना सुरक्षितपणे बाहेर काढण्यात आले. एका अपार्टमेंटमध्ये एक माणूस बेशुद्ध अवस्थेत आढळला आणि त्याला तातडीने जवळच्या रुग्णालयात दाखल करण्यात आले. मुहाना पोलिस ठाण्याचे एसएचओ गुर भूपेंद्र सिंह यांनी सांगितले की, सहाव्या मजल्यावर आग लागली. अग्निशमन दलाच्या अनेक गाड्या सेवेत दाखल करण्यात आल्या आणि परिस्थिती नियंत्रणात आणण्यात आली.

सरकारी यंत्रणेचा माकपकडून गैरवापर

तिरुवनंतपुरम: भाजप कार्यकर्त्यांवर हल्ला करण्यासाठी मार्क्सवादी कम्युनिस्ट पक्ष राज्य यंत्रणेचा गैरवापर करत असल्याचा आरोप केरळचे भाजप अध्यक्ष राजीव चंद्रशेखर यांनी शनिवारी केला. विधानसभा निवडणुकीतील पराभवामुळे माकप निराश झाला आहे आणि म्हणूनच काही पोलिस अधिकाऱ्यांच्या मदतीने भाजप कार्यकर्त्यांवर हल्ले करत आहे, असा दावा चंद्रशेखर यांनी केला. पोलिसांनी मारहाण केल्याचा आरोप असलेल्या कार्यकर्त्यांच्या घरी भेट दिल्यानंतर त्यांनी ही टीका केली.

उष्णतेच्या लाटेपासून काश्मीरला दिलासा

श्रीनगर : हवामान खात्याने पुढील आठवड्याच्या सुरूवातीस ओल्या हवामानाचा आणखी एक अंदाज वर्तविला असला तरी शनिवारी काश्मीरच्या बहुतांश भागात अधूनमधून पाऊस पडला आणि उष्णतेच्या लाटेपासून दिलासा मिळाला. उन्हाळ्याची राजधानी श्रीनगरसह काश्मीरच्या मैदानी भागात रात्रभर पाऊस पडला जो शनिवारी उशिरापर्यंत कायम राहिला. झोजिला खिंडीत हलकी बर्फवृष्टी झाल्याच्या बातम्याही आहेत. दुपारच्या वेळी हवामानात सुधारणा झाल्याने पावसाने तापमानात घसरण आणली आणि गेल्या काही दिवसांपासून खोऱ्यात सुरू असलेली उष्णतेची लाट कमी झाली.

विक्री-हस्तांतरणास बंदी : सर्वोच्च न्यायालयाचा निर्वाळा

‘सेवा इनाम’ जमिनी वक्फ मालमत्ताच

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

नवी दिल्ली : धार्मिक किंवा धर्मादाय सेवेसाठी देण्यात आलेल्या ‘सेवा इनाम’ जमिनी या वक्फ मालमत्तेचाच भाग मानल्या जातात आणि अशा जमिनींची विक्री किंवा हस्तांतरण करता येत नाही, असा महत्त्वपूर्ण निर्वाळा सर्वोच्च न्यायालय यांनी दिला आहे.

न्यायमूर्ती एम. एम. सुंदरेश आणि न्यायमूर्ती ऑगस्टीन जॉर्ज मसिह यांच्या खंडपीठाने हा निर्णय देताना ‘सेवा इनाम’ जमिनींना ‘समर्पित मालमत्ते’चे स्वरूप असल्याचे स्पष्ट केले.

या प्रकरणात आंध्र प्रदेशातील कर्नूल जिल्ह्यातील सुमारे ३ एकर जमिनीच्या मालकीवर वाद होता. संबंधित जमीन मशिदीच्या धार्मिक सेवेसाठी देण्यात आलेली असल्याने ती वक्फ मालमत्ता आहे, असा दावा आंध्र प्रदेश वक्फ बोर्ड यांच्याकडून करण्यात आला होता. मात्र, वादींनी १९८५ आणि १९९६ च्या खरेदीखतांच्या आधारे वैयक्तिक मालकीचा दावा करत न्यायालयाकडे मनाई हुकुम मागितला होता.

प्रकरणातील महत्त्वाचा मुद्दा असा होता की, ही जमीन वैयक्तिक मालकीची आहे की धार्मिक कार्यासाठी कायमस्वरूपी समर्पित करण्यात आलेली वक्फ मालमत्ता आहे. वादींनी १९४५ च्या वाटणीपत्राचा आधार घेतला होता; मात्र त्याच दस्तऐवजात संबंधित जमिनीचा उल्लेख ‘सेवा इनाम’ असा असल्याने त्यांच्या दाव्यावरच प्रश्नचिन्ह निर्माण झाले.

यापूर्वी वक्फ ट्रिब्यूनलने वादींचा दावा फेटाळून लावला होता, कारण ते वैध मालकी हक्क सिद्ध करू शकले नव्हते. मात्र, आंध्र प्रदेश उच्च न्यायालय यांनी हा निर्णय उलटवत वादींच्या बाजूने निकाल दिला होता. या निर्णयाला वक्फ बोर्डाने सर्वोच्च न्यायालयात आव्हान दिले होते.

सर्वोच्च न्यायालयाने हायकोर्टाचा निर्णय रद्द करताना ‘सय्यद अली विरुद्ध आंध्र प्रदेश वक्फ बोर्ड (१९९८)’ या महत्त्वाच्या निकालाचा संदर्भ दिला. न्यायालयाने स्पष्ट केले की, मुस्लिम कायद्यानुसार धार्मिक किंवा धर्मादाय हेतूने दिलेली मालमत्ता ही वैयक्तिक मालकी राहत नाही, तर ती कायमस्वरूपी वक्फ मालमत्ता बनते. खंडपीठाने आणखी एक महत्त्वाचा मुद्दा अधोरेखित करत म्हटले की, मालकी हक्काचा दावा करणाऱ्या पक्षाने स्वतःचा हक्क ठोस पुराव्यांद्वारे सिद्ध करणे आवश्यक असते. विरोधी पक्षाच्या कमकुवतपणावर आधार घेऊन खटला जिंकता येत नाही. या प्रकरणात वादींनी सादर केलेली कागदपत्रेच त्यांच्या दाव्याच्या विरोधात असल्याचे न्यायालयाने नमूद केले. अखेर, सर्वोच्च न्यायालयाने वक्फ बोर्डाचे अपील मान्य करत वक्फ ट्रिब्यूनलचा निर्णय कायम ठेवला. संबंधित जमीन ‘सेवा इनाम’ स्वरूपाची असून ती वक्फ मालमत्ता असल्याचे स्पष्ट करत, वादींना त्या जमिनीवर कोणताही कायदेशीर हक्क नसल्याचा ठोस निष्कर्ष न्यायालयाने नोंदवला.

या निर्णयामुळे देशभरातील वक्फ मालमत्ता, विशेषतः ‘सेवा इनाम’ जमिनींच्या कायदेशीर स्थितीबाबत स्पष्टता निर्माण झाली असून भविष्यातील अशा वादांवरही या निकालाचा मोठा परिणाम होण्याची शक्यता व्यक्त केली जात आहे.

अपात्रतेसाठी ‘आप’ची तयारी

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

नवी दिल्ली : आम आदमी पक्षाला मोठा राजकीय धक्का बसला असून राज्यसभेतील सात सदस्यांनी पक्षाचा राजीनामा देत भारतीय जनता पक्षात प्रवेश केला आहे. या घडामोडीनंतर राजधानीतील राजकारण तापले असून, पक्षांतराच्या कायदेशीरतेवरून वाद निर्माण झाला आहे.

या पार्श्वभूमीवर ‘आप’चे नेते संजय सिंह यांनी तीव्र प्रतिक्रिया देत स्पष्ट केले की, संबंधित खासदारांना अपात्र ठरवण्यासाठी पक्ष राज्यसभेच्या सभापतींकडे औपचारिक पत्र देणार आहे. “घटनेच्या दहाव्या अनुसूचीनुसार संसदेत कोणत्याही प्रकारचे विभाजन किंवा गटाला मान्यता नाही. दोन तृतीयांश बहुमत असले तरी ते वैध ठरत नाही,” असे ते म्हणाले. भाजपमध्ये प्रवेश करणाऱ्यांमध्ये राघव चड्ढा, संदीप पाठक, अशोक मित्तल, हरभजन सिंग, राजिंदर गुप्ता, विक्रमजीत सिंग साहनी आणि स्वाती मालीवाल यांचा समावेश आहे. या सर्वांनी पत्रकार परिषदेत आपला निर्णय घटनात्मक चौकटीत घेतल्याचा दावा केला.

राघव चड्ढा यांनी सांगितले की, “आम्ही घटनात्मक तरतुदीनुसार निर्णय घेतला असून, हा विलिनीकरणाचा भाग आहे.” मात्र, ‘आप’ने हा दावा फेटाळत हे पाऊल पूर्णपणे बेकायदेशीर असल्याचे म्हटले आहे.

दरम्यान, स्वाती मालीवाल यांनी पक्ष नेतृत्वावर गंभीर आरोप करत म्हटले की, “पक्ष आपल्या मूळ तत्त्वांपासून दूर गेला आहे. आज ‘आप’ची ओळख खोटेपणा, भ्रष्टाचार आणि दबावाच्या राजकारणाशी जोडली जात आहे.” त्यांनी केजरीवाल यांच्या नेतृत्वावरही निशाणा साधत पक्षातील अंतर्गत वातावरणावर प्रश्नचिन्ह उपस्थित केले. या घडामोडीनंतर राज्यसभेतील राजकीय समीकरणात मोठा बदल झाला आहे. भाजपच्या नेतृत्वाखालील एनडीए आघाडी आता दोन तृतीयांश बहुमताच्या उंबरठ्याजवळ पोहोचली असून, घटनादुरुस्तींसारख्या महत्त्वाच्या निर्णयांसाठी ही संख्या निर्णायक ठरू शकते. दिल्लीतील सत्तेपासून दूर गेल्यानंतर अवघ्या एका वर्षात ‘आप’समोर उभे राहिलेले हे मोठे आव्हान मानले जात आहे.१

काँग्रेसचा भाजपवर हल्लाबोल!

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

नवी दिल्ली : आम आदमी पक्षातील (आप) काही राज्यसभा खासदारांनी भारतीय जनता पक्षात प्रवेश केल्याच्या वृत्तानंतर राजकीय वातावरण तापले आहे. काँग्रेस नेत्यांनी या घडामोडींवरून भाजपवर जोरदार हल्लाबोल केला असून ‘पक्षांतराचे राजकारण’ पुन्हा चर्चेत आले आहे.

काँग्रेसचे ज्येष्ठ नेते जयराम रमेश यांनी सोशल मीडिया प्लॅटफॉर्म एक्सवर प्रतिक्रिया देताना भाजपवर टीका केली. स्वतःला प्रामाणिकतेचे प्रतीक म्हणून मांडणाऱ्या नेत्यांचा मुखवटा उतरला असल्याचा आरोप त्यांनी केला.

“मोदी वॉशिंग पावडरसह भाजपची वॉशिंग मशीन पुन्हा सुरू झाली आहे,” अशी उपरोधिक टिप्पणी त्यांनी केली. या वक्तव्याला पाठिंबा देताना काँग्रेसचे आणखी एक नेते अधीर रंजन चौधरी यांनी भाजपवर ‘शिकारीचे राजकारण’ केल्याचा आरोप केला. विरोधी पक्षातील नेत्यांना लक्ष्य करून त्यांना सत्ताधारी गोटात सामील केले जात असल्याचा दावा त्यांनी केला.

आम आदमी पक्षाचे काही राज्यसभा सदस्य—राघव चड्ढा, संदीप पाठक, अशोक मित्तल यांच्यासह इतर काही सदस्यांनी भारतीय जनता पक्षमध्ये प्रवेश केल्याची माहिती समोर आली आहे. तसेच हरभजन सिंग, राजिंदर गुप्ता, विक्रमजीत सिंग साहनी आणि स्वाती मालीवाल यांची नावेही चर्चेत आहेत.

नवी दिल्लीत माध्यमांशी बोलताना राघव चड्ढा यांनी सांगितले की, संबंधित खासदारांनी आपल्या निर्णयाची माहिती संसदीय प्रक्रियेनुसार राज्यसभेच्या सभापतींना दिली आहे.

या पार्श्वभूमीवर ‘आप’मध्ये अंतर्गत हालचाली वेगाने सुरू झाल्या आहेत. पक्षाचे नेते अरविंद केजरीवाल आणि मनीष सिसोदिया यांनी परिस्थितीचा आढावा घेण्यासाठी बैठक घेतल्याची माहिती आहे.

नीती आयोगाची केंद्र सरकारकडून पुनर्रचना

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

नवी दिल्ली : केंद्र सरकारने देशातील प्रमुख धोरणात्मक थिंक टँक असलेल्या नीती आयोगची पुनर्रचना करत महत्त्वाचे बदल जाहीर केले आहेत. या अंतर्गत अशोक कुमार लाहिरी यांची उपाध्यक्षपदी नियुक्ती करण्यात आली आहे.

लाहिरी हे पश्चिम बंगालमधील भाजप आमदार असून, ते भारत सरकारचे माजी मुख्य आर्थिक सल्लागार आणि १५ व्या वित्त आयोगाचे सदस्य राहिले आहेत. त्यांच्या नियुक्तीमुळे आयोगाला धोरणात्मक व आर्थिक मार्गदर्शन अधिक बळकट होईल, अशी अपेक्षा व्यक्त केली जात आहे. याशिवाय, पाच पूर्णवेळ सदस्यांचीही नियुक्ती करण्यात आली आहे. यामध्ये के. व्ही. राजू, एम. श्रीनिवास, अभय करंदीकर, तसेच वैज्ञानिक गोवर्धन दास आणि माजी कॅबिनेट सचिव राजीव गौबा यांचा समावेश आहे. या नियुक्त्यांनंतर पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी सर्व नव्या सदस्यांना शुभेच्छा देत त्यांच्या कार्यकाळासाठी विश्वास व्यक्त केला. त्यांनी सोशल मीडिया पोस्टमध्ये नमूद केले की, नीती आयोग हा सहकारी संघराज्य व्यवस्थेला चालना देणारा आणि सुधारणा घडवून आणणारा महत्त्वाचा मंच आहे. “नीती आयोग हे विविध क्षेत्रांमध्ये नाविन्यपूर्ण आणि दीर्घकालीन धोरणात्मक विचारांना चालना देणारे व्यासपीठ आहे,” असेही पंतप्रधानांनी नमूद केले. उपाध्यक्षपदी नियुक्तीनंतर अशोक कुमार लाहिरी यांनी पंतप्रधानांची भेट घेतली. त्यांनी सध्या सुरू असलेल्या पश्चिम बंगाल विधानसभा निवडणुकीत न उतरता धोरणात्मक भूमिकेवर लक्ष केंद्रित करण्याचा निर्णय घेतल्याचेही स्पष्ट झाले आहे.

दुर्गम इरपनार गावात प्रथमच वीज पोहोचली...

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

रायपूर : छत्तीसगडमधील दुर्गम आणि नक्षलप्रभावित अबूझमाड परिसरातील इरपनार गाव येथे अखेर प्रथमच वीज पोहोचली आहे. घनदाट जंगल, उंच टेकड्या आणि अवघड भौगोलिक परिस्थितीमुळे आजवर अंधारात असलेल्या या गावात आता प्रकाश झळकू लागला आहे.

नारायणपूर जिल्हा मुख्यालयापासून सुमारे ३० किलोमीटर अंतरावर असलेले हे गाव अत्यंत दुर्गम असल्याने येथे पोहोचणेही कठीण होते. अबूझमाड या भागात रस्ते, दळणवळण आणि मूलभूत सुविधांचा अभाव असल्याने विद्युतीकरण मोठे आव्हान ठरले होते. स्थानिक ग्रामस्थ आणि वीज कंपनीच्या कर्मचाऱ्यांनी खडतर परिस्थितीत काम करत खांब, तारा आणि इतर साहित्य ‘कच्च्या’ रस्त्यांमधून, डोंगरउतार आणि जंगलातून हाताने वाहून नेले. या प्रयत्नांमुळे विकासाचा शेवटचा टप्पा गाठणे शक्य झाले. नम्रता जैन यांनी सांगितले की, “इरपनारचे विद्युतीकरण हे केवळ तांत्रिक काम नव्हते. अत्यंत प्रतिकूल परिस्थितीतही पथकाने ठरलेल्या वेळेत लाईन विस्तार, खांब उभारणी आणि वीजजोडणी पूर्ण केली, ही मोठी कामगिरी आहे.” या प्रकल्पासाठी सुमारे ५६ लाख ११ हजार रुपयांचा खर्च करण्यात आला असून, घरांना प्रथमच वीज जोडणी देण्यात आली आहे. पिढ्यानपिढ्या अंधारात राहणाऱ्या गावासाठी हा बदल सामाजिक परिवर्तनाची सुरुवात मानली जाते. वीज उपलब्ध झाल्यामुळे आता मुलांना रात्री अभ्यासासाठी उजेड मिळणार आहे. पंखे, दिवे आणि लहान घरगुती उपकरणांमुळे दैनंदिन जीवन सुलभ होणार आहे. आरोग्य सेवा, दळणवळण आणि लघुउद्योगांच्या संधीही वाढण्याची अपेक्षा व्यक्त केली जात आहे.

तृणमूलवर भ्रष्टाचार व तुष्टीकरणाचे आरोप

सुवेंदू अधिकारी आक्रमक

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

कोलकाता : पश्चिम बंगाल विधानसभा निवडणुकीच्या पार्श्वभूमीवर राजकीय वातावरण तापले असून, विरोधी पक्षनेते सुवेंदू अधिकारी यांनी तृणमूल काँग्रेसवर जोरदार हल्लाबोल केला आहे. भ्रष्टाचार आणि तुष्टीकरणाचे राजकारण केल्याचा आरोप करत त्यांनी सत्ताधाऱ्यांवर टीका केली.

मुख्यमंत्री ममता बॅनर्जी समाजात विभाजन निर्माण करत असल्याचा आरोप करत अधिकारी म्हणाले की, “या वेळी तृणमूल काँग्रेसचा पराभव निश्चित आहे.” नंदीग्राम आणि भवानीपूर या मतदारसंघातील राजकीय लढतीचा उल्लेख करत त्यांनी सत्ताधाऱ्यांवर थेट निशाणा साधला. रेशन वितरण घोटाळ्याच्या प्रकरणात अंमलबजावणी संचालनालयाच्या कारवाईचा संदर्भ देत अधिकारी यांनी राज्यातील नेतृत्वावर गंभीर आरोप केले. ज्योतिप्रियो मलिक यांच्यावर जनतेची लूट केल्याचा आरोप करत त्यांनी या प्रकरणात उच्चस्तरीय सहभाग असल्याचा दावा केला.

केंद्रीय गृहमंत्री अमित शहा यांनीही पहिल्या टप्प्यात भाजपला मोठे यश मिळेल, असा विश्वास व्यक्त केला आहे. १५२ पैकी सुमारे ११० जागा जिंकण्याचा दावा त्यांनी केला.

‘आप’च्या काही खासदारांनी भाजपमध्ये प्रवेश केल्याच्या घडामोडींवर बोलताना अधिकारी यांनी पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांच्या नेतृत्वावर विश्वास व्यक्त केला. “देशाला मजबूत करण्यासाठी मोदींचे नेतृत्व स्वीकारले जात आहे,” असे ते म्हणाले. त्यांनी राघव चड्ढा यांचाही उल्लेख करत त्यांच्या निर्णयाचे समर्थन केले.

दरम्यान, राज्यातील पहिल्या टप्प्यातील मतदानात तब्बल ९१.९१ टक्के मतदानाची नोंद झाली आहे. दक्षिण दिनाजपूर (९४.८५%), कूच बिहार (९४.५४%), बीरभूम (९३.७०%), जलपाईगुडी (९३.२३%) आणि मुर्शिदाबाद (९२.९३%) अशा अनेक जिल्ह्यांत ९० टक्क्यांहून अधिक मतदान झाले आहे. २०२१ च्या विधानसभा निवडणुकीतील ८५.२ टक्के मतदानाच्या तुलनेत यंदा मतदानात लक्षणीय वाढ झाली आहे. उर्वरित १४२ मतदारसंघांसाठी २९ मे रोजी मतदान होणार असून, निकाल ४ मे रोजी जाहीर होणार आहे.

पोलिसांना चकवा देणारा ‘युट्युबर’ अखेर जेरबंद

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

नवी दिल्ली : तब्बल २६ वर्षे ओळख बदलून पोलिसांना गुंगारा देणाऱ्या अपहरण-हत्या प्रकरणातील दोषी सलीम खान उर्फ सलीम वस्तिक याला अखेर अटक करण्यात आली आहे. इस्लामवर टीका करणारा युट्युबर आणि सामाजिक कार्यकर्ता म्हणून ओळख निर्माण केलेल्या या व्यक्तीचा भूतकाळ उघडकीस आल्यानंतर खळबळ उडाली आहे.

पोलिसांच्या माहितीनुसार, सलीम वस्तिक हा १९९५ मधील अपहरण आणि हत्येच्या गंभीर गुन्ह्यात दोषी ठरलेला आहे. त्याला न्यायालयाने जन्मठेपेची शिक्षा सुनावली होती. मात्र, पॅरोलवर सुटका झाल्यानंतर तो फरार झाला आणि पुन्हा कधीच तुरुंगात परतला नाही.

हे प्रकरण २० जानेवारी १९९५ रोजी उघड झाले होते. दिल्लीतील दरियागंज परिसरातील रामजस शाळेत शिकणाऱ्या १३ वर्षीय संदीप बन्सल याचे अपहरण करण्यात आले होते. तो सिमेंट व्यावसायिक सीताराम बन्सल यांचा मुलगा होता. अपहरणानंतर कुटुंबीयांकडे ३० हजार रुपयांची खंडणी मागण्यात आली. कुटुंबीयांनी पैसे दिले; मात्र मुलगा परत आला नाही. तपासादरम्यान पोलिसांचा संशय संदीपचा मार्शल आर्ट्स प्रशिक्षक असलेल्या सलीम खानवर गेला. एका साक्षीदाराने संदीपला त्याच्यासोबत पाहिल्याचे सांगितले होते. चौकशीदरम्यान सलीम खानने गुन्ह्याची कबुली दिली. त्याने साथीदाराच्या मदतीने अपहरण करून नंतर संदीपची हत्या केल्याचे स्पष्ट झाले. या प्रकरणात १९९७ मध्ये त्याला आणि त्याच्या साथीदाराला जन्मठेपेची शिक्षा ठोठावण्यात आली होती. यानंतर सन २००० मध्ये दिल्ली उच्च न्यायालय यांनी सलीम खानला अंतरिम जामीन दिला. याच काळात त्याने पलायन केले. स्वतःला मृत घोषित करून त्याने ‘सलीम अहमद’ आणि पुढे ‘सलीम वस्तिक’ अशी नवी ओळख घेतली. अनेक वर्षे तो हरियाणा आणि उत्तर प्रदेशातील विविध भागात साधा कारागीर म्हणून राहत होता. मात्र, अलीकडच्या काळात त्याने सोशल मीडियावर सक्रिय होत युट्युबच्या माध्यमातून स्वतःची वेगळी ओळख तयार केली. त्याला काही प्रमाणात प्रसिद्धीही मिळाली होती. इतकेच नव्हे तर त्याच्या आयुष्यावर आधारित बॉलिवूड चित्रपटासाठीही चर्चा सुरू असल्याचे समोर आले आहे.

तेलंगणा पोलिसांसमोर नक्षल्यांचे आत्मसमर्पण

हैदराबाद : सीपीआय च्या ४७ कार्यकर्त्यांनी शनिवारी तेलंगणा पोलिसांसमोर ३२ बंदुकांसह आत्मसमर्पण केले. आत्मसमर्पण केलेल्या माओवाद्यांमध्ये दंडकारण्या विशेष विभागीय समितीचे सदस्य आणि भाकपा च्या दक्षिण बस्तर विभागीय समितीचे प्रभारी हेमला अय्यथू उर्फ विज्जा यांचा समावेश आहे, अशी माहिती पोलिस महासंचालक बी. शिवधर रेड्डी यांनी दिली. मुख्यमंत्री ए. रेवंत रेड्डी यांनी केलेल्या आवाहनानुसार हे नक्षलवादी मुख्य प्रवाहात सामील झाले.

युक्रेनवर रशियाचा पुन्हा हल्ला

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

कीव : युक्रेनमधील संघर्ष पुन्हा तीव्र झाला असून रशियाने निप्रो शहरावर केलेल्या ड्रोन आणि क्षेपणास्त्र हल्ल्यात किमान पाच जणांचा मृत्यू झाला, तर ३४ जण जखमी झाल्याची माहिती स्थानिक प्रशासनाने दिली आहे.

युक्रेनमधील निप्रो शहरावर शुक्रवारी उशिरा रात्री हा हल्ला झाला. ऑलेक्सांद्र हानझा यांनी सांगितले की, उद्ध्वस्त झालेल्या एका घराच्या ढिगाऱ्याखाली चार मृतदेह आढळले. या हल्ल्यामुळे अनेक निवासी इमारती, व्यावसायिक आस्थापना आणि एक खासगी घर अंशतः नष्ट झाले असून शहरात मोठ्या प्रमाणात आग लागल्याच्या घटना घडल्या.

शनिवारी दुपारी त्याच भागात झालेल्या आणखी एका हल्ल्यात एकाचा मृत्यू झाला, तर सात जण जखमी झाले. त्यामुळे निप्रो शहरातील एकूण मृतांचा आकडा पाचवर पोहोचला आहे.

नैऋत्येकडील ओडेसा प्रदेश येथेही ड्रोन हल्ल्यांमुळे दोन जण जखमी झाले असून निवासी इमारती, बंदराची पायाभूत सुविधा आणि काही वाहनांचे नुकसान झाले आहे, अशी माहिती प्रादेशिक प्रमुख ओलेह किपर यांनी दिली. याचवेळी रशियाच्या सीमावर्ती बेलगोरोड भागात युक्रेनकडून झालेल्या ड्रोन हल्ल्यात एका महिलेचा मृत्यू झाला, तर एक पुरुष गंभीर जखमी झाला आहे.

या सलग हल्ल्यांनंतर रोमानियानेही आपल्या सीमेजवळील गलाटी शहरात ड्रोनचे अवशेष सापडल्याची माहिती दिली आहे. मात्र, कोणतीही जीवितहानी झालेली नाही.

२४ तासांत १० लाखांनी फॉलोअर्सच्या संख्येत घट

राघव चड्ढा यांना पक्षांतरानंतर सोशल मीडियावर धक्का

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

नवी दिल्ली : आम आदमी पक्षातून बाहेर पडून भाजपमध्ये प्रवेश करण्याचा राघव चड्ढा यांचा निर्णय सोशल मीडियावर मोठ्या चर्चेचा विषय ठरला असून, त्याचे तात्काळ परिणामही दिसू लागले आहेत. तरुणांमध्ये लोकप्रिय असलेल्या चड्ढा यांनी पक्षांतर केल्यानंतर अवघ्या २४ तासांत सुमारे १० लाख इंस्टाग्राम फॉलोअर्स गमावल्याचे समोर आले आहे.

चड्ढा यांच्यासह ‘आप’चे आणखी सहा राज्यसभा सदस्य भाजपमध्ये दाखल झाल्याने दिल्लीतील राजकीय समीकरणांमध्ये मोठी उलथापालथ झाली आहे. मात्र, या निर्णयाला विशेषतः ‘जेन झी’कडून तीव्र विरोध होत असल्याचे सोशल मीडिया ट्रेंड्सवरून स्पष्ट होत आहे.

आकडेवारीनुसार, शुक्रवारी चड्ढा यांचे इंस्टाग्रामवर सुमारे १ कोटी ४६ लाख फॉलोअर्स होते. मात्र, शनिवारी दुपारपर्यंत ही संख्या १ कोटी ३५ लाखांवर घसरली. सोशल मीडियावरील लोकप्रियता हा आजच्या काळात प्रभावाचा महत्त्वाचा मापदंड मानला जातो. त्यामुळे इतक्या मोठ्या प्रमाणात झालेली घट ही राजकीयदृष्ट्या महत्त्वाची मानली जात आहे.

दरम्यान, अनेक तरुणांनी चड्ढा यांच्या निर्णयाविरोधात नाराजी व्यक्त केली आहे. राष्ट्रवादी काँग्रेस (शरद पवार गट) चे प्रवक्ते अनिश गवंडे यांनीही ट्विट करत म्हटले की, “इंटरनेट तुम्हाला रातोरात हिरो बनवते आणि तेवढ्याच वेगाने खालीही आणते.”

राजकीय विश्लेषकांच्या मते, चड्ढा यांची प्रतिमा आतापर्यंत तरुणांच्या मुद्द्यांवर बोलणारा आणि ‘सहज उपलब्ध’ नेता अशी होती. पितृत्व रजा, वाहतूक कोंडी, टेलिकॉम डेटा मर्यादा, गिग वर्कर्सचे प्रश्न यांसारख्या विषयांवर त्यांनी सातत्याने आवाज उठवला होता. गिग वर्कर्सच्या समस्या समजून घेण्यासाठी त्यांनी स्वतः डिलिव्हरी पार्टनर म्हणून काम केल्यामुळे त्यांची प्रतिमा अधिक मजबूत झाली होती. मात्र, भाजपमध्ये प्रवेशानंतर त्यांच्या या प्रतिमेला धक्का बसल्याचे चित्र दिसत आहे. अनेक युजर्सनी त्यांच्या जुन्या सोशल मीडिया पोस्ट्स हटवल्याचाही मुद्दा उपस्थित केला आहे. काहींच्या मते, पूर्वी पंतप्रधानांवर टीका करणाऱ्या पोस्ट्स हटवून आता कौतुकपर पोस्ट्स दिसत असल्याने त्यांच्या भूमिकेत बदल झाल्याचा आरोप केला जात आहे.

या पार्श्वभूमीवर अरविंद केजरीवाल यांच्या नेतृत्वाखालील ‘आप’ला मोठे आव्हान निर्माण झाले आहे. पक्षातील ही फूट आणि त्यानंतर निर्माण झालेली जनमताची लाट आगामी काळात दिल्ली आणि पंजाबच्या राजकारणावर परिणाम करू शकते. सोशल मीडियावरील ही घसरण केवळ आकड्यांची नसून, तरुण मतदारांमध्ये बदलत चाललेल्या राजकीय धारणा आणि अपेक्षांचेही संकेत देणारी ठरत आहे. आता राघव चड्ढा यांना आपली प्रतिमा पुन्हा उभारता येते का, हे येणारा काळच ठरवेल.